

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

του

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΣΙΤΣΕΛΙΚΗ

Πίνακας Περιεχομένων

A. ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

- I. Τίτλοι σπουδών
- II. Επαγγελματική δραστηριότητα
- IIIa. Διδακτικό έργο
- IIIb. Επίβλεψη διδακτορικών διατριβών
- IIIc. Διοικητικό έργο
- V. Συμμετοχές και εισηγήσεις σε επιστημονικά συνέδρια
- IV. Διοργάνωση επιστημονικών συνεδρίων
- VI. Συμμετοχή σε επιστημονικές επιτροπές - μη κυβερνητικές οργανώσεις –διοικητικές επιτροπές
- VII. Ξένες γλώσσες

B. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ

- I. Αυτοτελή έργα
- II. Άρθρα
- III. Σχολιασμός δικαστικών αποφάσεων
- IV. Βιβλιοπαρουσιάσεις
- V. Εκθέσεις-Μελέτες
- VI. (Συν)επιμέλειες
- VII. Συνδιεύθυνση σειράς

A. ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Γεννήθηκα στις 23 Ιουνίου 1967 στο Στρασβούργο (Γαλλία). Αποφοίτησα από το Πειραματικό Σχολείο Θεσσαλονίκης τον Ιούνιο του 1985 (βαθμός *λίαν καλώς*). Τον Οκτώβριο του 1986 ξεκίνησα τις σπουδές μου στο Νομικό Τμήμα της Νομικής Σχολής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

I. ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ

Τον Σεπτέμβριο του 1990 έλαβα το πτυχίο της προαναφερθείσας Σχολής με βαθμό *λίαν καλώς*.

Τον Σεπτέμβριο του 1990 γράφτηκα στον Κύκλο Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τομέα Διεθνών Σπουδών (Διεθνές Δίκαιο) της Νομικής Σχολής του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης απ' όπου και αποφοίτησα έπειτα από επιτυχείς εξετάσεις στα μαθήματα Διεθνές Δίκαιο, Διεθνείς Σχέσεις, Διπλωματική Ιστορία και με την εκπόνηση διπλωματικής εργασίας με θέμα "Από την αρχή της μη επέμβασης μέχρι το δικαίωμα ανάμειξης στις εσωτερικές υποθέσεις του κράτους" τον Δεκέμβριο του 1993 με βαθμό *άριστα*.

Από τον Οκτώβριο του 1991 παρακολούθησα μεταπτυχιακές σπουδές Διεθνούς Δικαίου στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Robert Schuman του Στρασβούργου. Έπειτα από επιτυχείς εξετάσεις στα μαθήματα *Droit International Public, Droits de l'Homme, Droit International Privé, Droit des Organisations Internationales* και την εκπόνηση διπλωματικής εργασίας με θέμα "*Droits linguistiques des minorités*" έλαβα τον Απρίλιο του 1993 το πτυχίο *DEA de Droit International*.

Τον Απρίλιο του 1992 υπήρξα υπότροφος της Διεύθυνσης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του Συμβουλίου της Ευρώπης για την εκπόνηση μελέτης σε συνεργασία με τον Δ. Χριστόπουλο, με θέμα "*La protection des minorités linguistiques en Europe. Cadre juridique et activités des institutions européennes*" (σελ. 106).

Από τον Μάρτιο μέχρι τον Ιούνιο του 1992 υπήρξα ασκούμενος του Διεθνούς Ινστιτούτου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του Στρασβούργου, όπου και εκπόνησα (σε συνεργασία με τον Δ. Χριστόπουλο) μελέτη με τίτλο "*La mise en place d'une norme européenne pour la protection des minorités*" (σελ. 165).

Τον Ιούλιο του 1992 συμμετείχα ως υπότροφος στην 23η Σύνοδο Διδασκαλίας του Διεθνούς Ινστιτούτου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου στο Στρασβούργο.

Τον Μάρτιο του 1991 άρχισα την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης σχετικά με τη νομική προστασία των μειονοτήτων με εποπτεύοντες καθηγητές τους Κρατερό Ιωάννου, Στέλιο Περράκη και Παρούλα Νάσκου-Περράκη. Τον Ιούνιο του 1995 υποστήριξα επιτυχώς (με βαθμό *άριστα*) τη διατριβή μου με τον τίτλο "*Η διεθνής και ευρωπαϊκή προστασία των γλωσσικών δικαιωμάτων των μειονοτήτων και η ελληνική έννομη τάξη*" και απέκτησα τον τίτλο του

διδάκτορα. Η διατριβή εκδόθηκε από τον εκδοτικό οίκο Α.Ν. Σάκκουλα το 1996 (σελ. 451).

II. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

α. Στο Συμβούλιο της Ευρώπης

Από τον Σεπτέμβριο έως τον Δεκέμβριο του 1992 υπήρξα ασκούμενος στη Διεύθυνση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του Συμβουλίου της Ευρώπης και στη συνέχεια από τον Ιανουάριο μέχρι τον Φεβρουάριο του 1992 υπάλληλος (προσωρινού χαρακτήρα) στην ίδια διεύθυνση, όπου και ασχολήθηκα με τη συγκριτική μελέτη της εθνικής νομοθεσίας των κρατών-μελών που αφορά τα δικαιώματα του ανθρώπου και των μειονοτήτων και τη γραμματειακή υποστήριξη των διακυβερνητικών επιτροπών που συζητούσαν τη νομική προστασία των μειονοτικών δικαιωμάτων.

Από τον Οκτώβριο μέχρι τον Ιούλιο του 1993 εργάστηκα ως υπάλληλος (προσωρινού χαρακτήρα) στην Υπηρεσία Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης, καθώς και στη Νομική Υπηρεσία του Συμβουλίου της Ευρώπης. Στο πλαίσιο της εργασίας μου στο Συμβούλιο της Ευρώπης ασχολήθηκα με:

1. Την οργάνωση και επιμέλεια των Τομέων Πληροφόρησης (Cellules d'information) που αφορούν τη διεθνή και ευρωπαϊκή νομοθεσία, καθώς και τις εθνικές νομοθεσίες των κρατών-μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με τα ζητήματα *Προστασία των Μειονοτήτων και Δικαίωμα Ασύλου-Πρόσφυγες*.

2. Την εκπόνηση της μελέτης "The Right to A Nationality and the European Convention on Human Rights".

3. Τη γραμματειακή υποστήριξη διακυβερνητικών επιτροπών διαπραγμάτευσης της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Ιθαγένεια.

β. Μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης

Από τον Σεπτέμβριο του 1993 είμαι μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης. Με αυτή μου την ιδιότητα ασχολούμαι με την παροχή νομικών συμβουλών. Στεγάζομαι στη οδό Βενιζέλου 8, 54624 Θεσσαλονίκη.

Από το 2004 παρίσταμαι ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

γ. Με το Οργανισμό για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη

Έχω συμμετάσχει στις εξής αποστολές εκδημοκρατισμού του ΟΑΣΕ:

1. Ιούνιος-Ιούλιος 1997, ως Παρατηρητής (Long-term Observer) των γενικών εκλογών στην Αλβανία υπό την αιγίδα του ΟΑΣΕ.

2. Σεπτέμβριος 1997, ως Επιτηρητής (Supervisor) των δημοτικών εκλογών στη Βοσνία υπό την αιγίδα του ΟΑΣΕ

3. Οκτώβριος 1997, ως Παρατηρητής (Short-term Observer) των προεδρικών εκλογών στο Μαυροβούνιο υπό την αιγίδα του ΟΑΣΕ.

4. Μάρτιος 1998, ως Παρατηρητής (Short-term Observer) των βουλευτικών εκλογών στην Ουκρανία υπό την αιγίδα του ΟΑΣΕ.

5. Οκτώβριος 1998, ως Παρατηρητής (Short-term Observer) του συνταγματικού δημοψηφίσματος στην Αλβανία υπό την αιγίδα του ΟΑΣΕ.

6. Δεκέμβριος 1998-Μάρτιος 1999, ως Ανώτερος Αξιωματούχος Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Senior Human Rights Officer) επικεφαλής του Γραφείου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της Μιτροβίτσα στην αποστολή επαλήθευσης στο Κοσσυφοπέδιο (KVM) του ΟΑΣΕ.

7. Οκτώβριος-Νοέμβριος 1999, ως Παρατηρητής (Short-term Observer) των προεδρικών εκλογών στην Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (1ος και 2ος γύρος).

δ. Με την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα Ηνωμένα Έθνη

Συμμετείχα στις εξής αποστολές:

1. Μάιος-Αύγουστος 1998, ως Παρατηρητής (Long-term Observer) των προεδρικών εκλογών στην Καμπότζη (Κοινή αποστολή ΕΕ και ΟΗΕ).

2. Μάιος-Ιούλιος 1998, ως Παρατηρητής (Long-term Observer) των κοινοβουλευτικών, δημοτικών και νομαρχιακών εκλογών στην Ινδονησία (Κοινή αποστολή ΕΕ και ΟΗΕ).

3. Μάρτιος-Απρίλιος 2001, ως Υπεύθυνος εμπειρογνώμων (Local Expert) για την πραγματοποίηση επιτόπιας επίσκεψης αξιωματούχων χωρών της ΝΑ Ασίας στην Ελλάδα, Βουλγαρία και Αλβανία στο πλαίσιο της υλοποίησης επιμορφωτικού προγράμματος της United Nations Drug Control Program.

4. Δεκέμβριος 2002, ως Παρατηρητής (Short-term Observer) των κοινοβουλευτικών εκλογών στην Μαγαδασκάρη (αποστολή ΕΕ).

ε. Ως εμπειρογνώμων

Τον Νοέμβριο του 1997 συμμετείχα ως μέλος της ελληνικής αντιπροσωπείας του Υπουργείου Εξωτερικών στη Συνάντηση για την Εφαρμογή της Ανθρώπινης Διάστασης σχετικά με τον έλεγχο της τήρησης των δεσμεύσεων που απορρέουν από τα κείμενα της ΔΑΣΕ/ΟΑΣΕ, που πραγματοποιήθηκε στη Βαρσοβία.

Κατά το 2000 ήμουν μέλος ομάδας εργασίας του Υπουργείου Εξωτερικών για θέματα μειονοτήτων.

Το Ιούνιο 2008 (23.6) στο Στρασβούργο παρουσίασα έκθεση με τίτλο «The minority protection system in Greece and Turkey based on the Treaty of Lausanne (1923): A legal overview» ενώπιον της Επιτροπής Νομικών Υποθέσεων και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Τον Οκτώβριο 2010 ήμουν μέλος ομάδας εργασίας του Υπουργείου Παιδείας σχετικά με την ελληνική μειονότητα της Αλβανίας.

Τον Ιούλιο-Σεπτέμβριο 2011 ήμουν επικεφαλής εμπειρογνώμων (team leader) σε χρηματοδοτούμενο από την ΕΕ έργο σχεδιασμού συστήματος υποδοχής παραπόνων σχετικά με παραβιάσεις δικαιωμάτων του ανθρώπου από την τουρκική αστυνομία στο υπουργείο εσωτερικών της Τουρκίας.

Τον Αύγουστο 2012 (28.8) παρουσίασα ενώπιον της Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης υπόμνημα σχετικά με την υπό κύρωση πράξη νομοθετικού περιεχομένου αναφορικά με την ίδρυση κέντρων κράτησης αλλοδαπών με την ιδιότητά μου ως πρόεδρος της Ελληνικής Ένωσης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

Από το 2012 παρουσιάζω, ως εμπειρογνώμονας, ενώπιον του δικαστηρίου εκδόσεων του Λονδίνου (Magistrate's Court of London) εκθέσεις σχετικά με την κατάσταση των φυλακών στην Ελλάδα σε σχέση με την εφαρμογή του άρθρου 3 ΕΣΔΑ.

Τον Σεπτέμβριο 2017 παρουσίασα ενώπιον της Επιτροπής Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης την έκθεση «Sharia law in Greece: Paradoxes and challenges»

στ. Ως επιστημονικός ερευνητής

Τον Αύγουστο του 1997 συνεργάστηκα με το *Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου* για την εκπόνηση μελέτης με θέμα "Προστασία μειονοτήτων στην Ελλάδα".

Από τον Μάιο του 1997 μέχρι τον Μάιο του 1999 εργάστηκα ως ερευνητής στο πρόγραμμα "Μουσουλμανόπαιδες" του *Υπουργείου Παιδείας* σχετικά με τη μειονοτική εκπαίδευση στη Θράκη.

Από τον Ιανουάριο μέχρι τον Δεκέμβριο του 1998 εργάστηκα ως μέλος της επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής του προγράμματος "Γλώσσα και Διαφορά" με φορέα υλοποίησης το Κέντρο Ερευνών Μειονοτικών Ομάδων.

Κατά τη διάρκεια του 2001 εργάστηκα ως ερευνητής για το πρόγραμμα «The European Union and Lesser-used Languages» (συντονιστής M. Strubell, Ανοιχτό Πανεπιστήμιο της Καταλωνίας) και εκπόνησα μαζί με τον Δημήτρη Χριστόπουλο τμήμα της ομώνυμης έκδοσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Education and Cultural Series, EDUC 108 EN, 2002) που αφορά τις λιγότερο διαδεδομένες γλώσσες στην Ελλάδα.

Από τον Ιανουάριο μέχρι τον Οκτώβριο 2002 ανέλαβα και διεκπεραίωσα μαζί με τον Γιώργο Μαυρομάτη στο πλαίσιο του προγράμματος *Mercator-Education* την εκπόνηση μελέτης με θέμα *The Turkish language in education in Greece*, η οποία δημοσιεύτηκε (2002) στη σειρά "Regional dossier" Mercator-Education, Llouwert.

Με το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου συνεργάζομαι περιοδικά από το 2001, συμμετέχοντας σε εκπαιδευτικά σεμινάρια θεσμικής υποστήριξης προορισμένα για δημοσίους λειτουργούς και εμπειρογνώμονες από τη Νοτιοανατολική Ευρώπη και σε ερευνητική ομάδα με αντικείμενο τη σύνταξη έκθεσης με θέμα την ελληνική μειονότητα στην Αλβανία. Στην ομάδα συμμετείχαν οι Λ. Μπαλτσιώτης, Δ. Χριστόπουλος και Τ. Τέλλογλου. Τον Μάιο 2001 πραγματοποιήθηκε βραχείας διάρκειας αποστολή της ομάδας στην Αλβανία (25/5 –31/5) και ακολούθησε η σύνταξη της έκθεσης που παραδόθηκε τον Ιούνιο 2001 στο Ίδρυμα Τσάτσου και από εκεί στο γραφείο του Έλληνα Υπουργού Εξωτερικών (βλ. άρθρο αριθ. 21).

Συνεργάστηκα με την Διεθνή Ομοσπονδία Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (FIDH) για λογαριασμό της οποίας εκπόνησα έκθεση σχετικά με την κατάσταση των δικαιωμάτων του ανθρώπου στο Ναγκόρνο-Καραμπάχ, ύστερα από επιτόπια έρευνα την οποία πραγματοποίησα [μαζί με τον Philippe Kalfayan] στις 2-6 Σεπτεμβρίου 2002.

Από την 1.1.2003-1.11.2005 ήμουν συντονιστής ερευνητής της ελληνικής ομάδας στο ευρωπαϊκό τριετές πρόγραμμα *Dual citizenship, Governance and education: A Challenge to the European Nation-State*, το οποίο χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και συμμετείχαν πανεπιστήμια από την Γερμανία, Γαλλία, Αγγλία, Εσθονία, Φινλανδία, Πορτογαλία, Ισραήλ, και το Infocenter/Αντιγόνη από την Ελλάδα, και για το οποίο ήμουν επιστημονικός υπεύθυνος.

Συνεργάστηκα με την Διεθνή Ομοσπονδία Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (FIDH) για λογαριασμό της οποίας εκπόνησα έκθεση σχετικά με την κατάσταση των δικαιωμάτων των μειονοτήτων στην Γεωργία, ύστερα από επιτόπια έρευνα την οποία πραγματοποίησα [μαζί με την Silvia Serrano και τον Rodrigo Medina] στις 14-25 Ιουλίου 2004.

Επιστημονικό υπεύθυνος και συντονιστής του ετήσιου (Σεπτ. 2004/Σεπτ. 2005) προγράμματος *Διαδρομές Πολιτών* που χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και υλοποιήθηκε από το Κέντρο Ερευνών μειονοτικών Ομάδων και το Lozan Mubadilleri Vakfi.

Μέλος της επιστημονικής ομάδας υλοποίησης του προγράμματος «Σεμινάρια κατά των διακρίσεων» που χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και υλοποίησε το Migration Policy Group και η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Πολίτη (επιμόρφωση 29-30 Απριλίου 2007, Μαδρίτη, Πραγματοποίηση 2 σεμιναρίων, ένα στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, 10-11 Νοεμβρίου 2007 και ένα στην Αθήνα, στην έδρα του Συνηγόρου του Πολίτη, 23-24 Φεβρουαρίου 2008).

Επιστημονικός υπεύθυνος και συντονιστής (μαζί με τον Γιώργο Μαυρομμάτη) του προγράμματος *Συζητώντας στις όχθες του Έβρου* (Σεπτ. 2007/Σεπτ. 2008) που χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και υλοποιήθηκε από το Κέντρο Ερευνών μειονοτικών Ομάδων και το Lozan Mubadilleri Vakfi.

Μέλος της επιστημονικής ομάδας εκπόνησης της μελέτης «Ελληνική Μειονότητα της Αλβανίας – Εκπαίδευση και δημογραφική κινητικότητα στην Ελλάδα και Αλβανία» (2009) με την χορηγία του ιδρύματος Λάτση.

Από τον Ιούνιο μέχρι τον Οκτώβριο του 2010 ως ερευνητής εκπόνησα για το Υπουργείο Παιδείας μελέτη με θέμα *Μειονοτικά σχολεία και διάδοση της ελληνικής γλώσσας και πολιτισμού στην Αλβανία: Ορισμένα ζητήματα που απαιτούν άμεση επέμβαση*.

Από το 2010 επιβλέπων καθηγητής στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα υποτροφιών Ηράκλειτος (Παν. Μακεδονίας) της υποψήφιας διδάκτορος Χ. Γιαννοπούλου (η πρόταση κατατάχθηκε μέσα στις 100 καλύτερες πανελλαδικά).

Από τον Ιούλιο 2010 μέχρι τον Μάρτιο 2011 επιστημονικός υπεύθυνος επί μέρους δράσης για την μελέτη του νομικού καθεστώτος των μειονοτικών σχολείων της Θράκης στο πρόγραμμα "Μουσουλμανόπαιδες" του Υπουργείου Παιδείας (επ. υπεύθ.: Άννα Φραγκουδάκη).

Μέλος ερευνητικής ομάδας του προγράμματος Αριστεία (επιστ. Υπεύθυνη αν. καθηγήτρια Λίνα Βεντούρα, Παν. Πελοποννήσου) με θέμα «Migration management and international organizations: a history of the establishment of the international organization for Migration» (από το 2012-2015).

Από τον Οκτώβριο 2012 μέχρι τον Φεβρουάριο 2014, επικεφαλής ερευνητικής ομάδας σε ερευνητικό πρόγραμμα FP7 με αντικείμενο την διασυνοριακή συνεργασία (Ελλάδα-Τουρκία), επιστημονικός υπεύθυνος καθηγητής Β. Μποντοζόγλου, Παν. Θεσσαλίας (από το 2012) με τίτλο «EUBORDERREGIONS. European regions, EU external borders and the immediate neighbours».

Από τον Φεβρουάριο 2014 και για 36 μήνες, συντονιστής ερευνητικής ομάδας σε ερευνητικό πρόγραμμα FP7 με αντικείμενο τα χαρακτηριστικά μετάβασης στην μετανάστευση, με τίτλο «Transnational Migration in Transition: Transformative Characteristics of Temporary Mibility of People (EURA-NET)».

Μέλος ερευνητικής ομάδας του προγράμματος Αριστεία (επιστ. υπεύθυνος αν. καθηγητής Γ. Αγγελόπουλος) με θέμα «Διαμόρφωση τοπικής πολιτικής για την κοινωνική ένταξη των πολιτών τρίτων χωρών» (2015).

IIIa. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Από το 1993 έως το 1998 έχω παραδώσει μαθήματα σε θέματα προστασίας δικαιωμάτων του ανθρώπου και συλλογικής ασφάλειας στον Κύκλο Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τομέα Διεθνών Σπουδών της Νομικής Σχολής του ΑΠΘ στα μαθήματα Διεθνές Δίκαιο και Διεθνείς

Σχέσεις, έπειτα από πρόσκληση του Καθηγητή Διεθνούς Δικαίου Κώστα Χατζηκωνσταντίνου.

Έχω συμμετάσχει ως διδάσκων στα Σεμινάρια Σύγχρονης Σκέψης που διοργάνωσε το Κέντρο Πολιτικής Έρευνας και Επιμόρφωσης τον Μάρτιο 1998.

Στο πλαίσιο της συνεργασίας με τον ΟΑΣΕ και τον ΟΗΕ/ΕΕ (βλ. παραπάνω) έχω παραδώσει επιμορφωτικά σεμινάρια σε ζητήματα δικαίου και πολιτικής σε μέλη της αποστολής, ανάλογα με την περίπτωση.

Συμμετείχα ως ομιλητής στη σειρά σεμιναρίων του προγράμματος *Human rights education programme for Southeastern Europe* στις 21 Σεπτεμβρίου 2000 με θέμα “Election assistance and election observation and the role of International Organisations”.

Από τον Οκτώβριο 2000 έως τον Σεπτέμβριο 2001 δίδαξα ως Ειδικός Επιστήμονας στη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή (ΠΔ 407/80) στο Τμήμα Βαλκανικών Σπουδών (Φλώρινα) του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Δίδαξα στο χειμερινό και θερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2000-01, ως κύριο μάθημα το Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο (I και II) και ως επιλογές εισαγωγή στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο, στοιχεία Αστικού Δικαίου, Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου και Στοιχεία Δικαίου των Βαλκανικών Κρατών.

Συμμετείχα ως ομιλητής σε σειρά σεμιναρίων σε δικαστές και δικηγόρους από το Μαρόκο και την Τυνησία (πρόγραμμα MEDA for Democracy, υπεύθυνος καθηγητής Π. Στάγκος) που διοργανώθηκε στη Νομική Σχολή του ΑΠΘ, με θέμα «La protection juridique des minorités en Europe» στις 24 Ιανουαρίου 2001.

Ήμουν συνεργαζόμενος διδάσκων μαζί με τον Δ. Χριστόπουλο για την οργάνωση και διδασκαλία δύο μαθημάτων, στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας του Πάντειου Πανεπιστημίου (υπεύθυνος, καθηγητής Στ. Πεσμαζόγλου) από τον Οκτώβριο του 2000 μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2002, με θέμα (1) *Μειονότητες: Ιστορία και θεωρία ιδεών* και (2) *Μειονότητες στην Ελλάδα*.

Στις 11 Μαρτίου 2002 ανέπτυξα το θέμα «Initiatives of the Council of Europe» στην 5^η Ομάδα Εργασίας που διοργάνωσε το Ινστιτούτο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου στην Αθήνα στο πλαίσιο του προγράμματος *Θεσμική στήριξη στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης*. Η εισήγησή μου βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Κέντρου: www.cecl.gr.

Από τον Μάρτιο 2000 μέχρι τον Μάιο 2005 δίδαξα ως Ειδικός Επιστήμονας στη βαθμίδα του λέκτορα (ΠΔ 407/80) στο Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας το μάθημα «Διεθνείς Οργανισμοί και Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου στην Νοτιοανατολική και Ανατολική Ευρώπη». Έχω επίσης διδάξει το μάθημα «Εισαγωγή στο Δημόσιο Δίκαιο» στο θερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2001-02.

Από τον Ιανουάριο 2002 μέχρι τον Αύγουστο 2005 ήμουν λέκτορας στο γνωστικό αντικείμενο του Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου στο Τμήμα Νομικής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης. Δίδαξα επί τρία έτη

στο χειμερινό εξάμηνο το μάθημα «Δίκαιο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου», ενώ στο θερινό εξάμηνο το «Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο Ι». Επίσης δίδαξα στον Μεταπτυχιακό Κύκλο Σπουδών τα μαθήματα «Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο» και «Δίκαιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων» (το πρώτο σε συνδιδασκαλία με τον λέκτορα Κωνσταντίνο Αντωνόπουλο).

Το ακαδημαϊκό έτος 2002-03 συνεργάστηκα ως επιβλέπων καθηγητής στο *European Master Programme in Human Rights and Democratisation* που έχει έδρα την Βενετία.

Τον Σεπτέμβριο 2005 διορίστηκα επί θητεία επίκουρος καθηγητής στο γνωστικό αντικείμενο *Διεθνείς οργανισμοί και θεσμική προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων* στο Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2005-2006 δίδαξα στο χειμερινό εξάμηνο το μάθημα «Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο», «Δίκαιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων», και Προβλήματα ασφάλεια στην Ανατολική Ευρώπη και τη Μεσόγειο». Στο θερινό εξάμηνο δίδαξα τα μαθήματα «Μειονότητες στην Ελλάδα και τα Βαλκάνια» και «Στρατιωτικές επεμβάσεις». [Όλα τα μαθήματα 3 ώρες ανά εβδομάδα].

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2006-2007 δίδαξα στο χειμερινό εξάμηνο το μάθημα «Δίκαιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων» Το τελευταίο προσφέρθηκε και σε φοιτητές του Τμήματος ΔΕΟΠΣ. Στο θερινό εξάμηνο δίδαξα τα μαθήματα «Μειονότητες στην Ελλάδα και τα Βαλκάνια» και «Στρατιωτικές επεμβάσεις». [Όλα τα μαθήματα 3 ώρες ανά εβδομάδα].

Τον Μάρτιο 2007 δίδαξα για δύο εβδομάδες (16-30.3) στον προπτυχιακό και μεταπτυχιακό κύκλο σπουδών του πανεπιστημίου Bilgi, Κωνσταντινούπολη, στο τμήμα Διεθνών Σχέσεων θέματα προστασίας διεθνούς δικαίου, δικαιωμάτων του ανθρώπου και των μειονοτήτων στο πλαίσιο των διαπανεπιστημιακών ανταλλαγών ERASMUS.

Στις 25 Απριλίου 2007 συμμετείχα ως διδάσκων (με θέμα «The UN since the end of the Cold War») στον κύκλο μαθημάτων με τίτλο *Cycles of Change in the US Politics and Culture*, που διοργανώθηκαν στο πλαίσιο του American Studies Seminar.

Επιστημονικός υπεύθυνος και κύριος διδάσκων του προγράμματος εξειδίκευσης με θέμα «Διαπολιτισμική πολιτική» του Πανεπιστημίου Μακεδονίας που διήρκεσε από τον Απρίλιο μέχρι τον Ιούνιο 2007.

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008 δίδαξα στο χειμερινό εξάμηνο τα επιλεγόμενα μαθήματα «Ανθρώπινα Δικαιώματα και Προστασία Μειονοτήτων» (μαζί με την Διαμάντω Αναγνώστου) και «Διεθνείς Οργανισμοί». Στο θερινό εξάμηνο δίδαξα τα υποχρεωτικά μαθήματα «Μειονότητες και Πολιτική» (μαζί με την Διαμάντω Αναγνώστου) και «Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο». [Όλα τα μαθήματα 4 ώρες ανά εβδομάδα].

Στις 21 Μαρτίου 2008, συμμετείχα σε σεμινάριο του μεταπτυχιακού κύκλου σπουδών της Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales/CNRS (Παρίσι) της θεματικής “Les patrimoines culturels des minorités en Grèce et en Turquie. Cadre et aspects juridiques”, όπου έδωσα διάλεξη με θέμα:

«Les vakifs des minorités en Grèce et en Turquie: aspects juridiques d'un conflit politique».

Τον Απρίλιο 2008 δίδαξα για μία εβδομάδα (11-18.4) στον μεταπτυχιακό κύκλο σπουδών του πανεπιστημίου Bilgi, Κωνσταντινούπολη, στο τμήμα Διεθνών Σχέσεων θέματα προστασίας διεθνούς δικαίου, δικαιωμάτων του ανθρώπου και των μειονοτήτων στο πλαίσιο των διαπανεπιστημιακών ανταλλαγών ERASMUS.

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009, όπως και το έτος 2009-2010, ανέλαβα να διδάξω στο χειμερινό εξάμηνο τα επιλεγόμενα μαθήματα «Ανθρώπινα Δικαιώματα και Προστασία Μειονοτήτων» (μαζί με την Διαμάντω Αναγνώστου) και «Διεθνείς Οργανισμοί. Στο θερινό εξάμηνο δίδαξα τα υποχρεωτικά μαθήματα «Μειονότητες και Πολιτική» (μαζί με την λέκτορα Διαμάντω Αναγνώστου) και «Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο». [Όλα τα μαθήματα 4 ώρες ανά εβδομάδα].

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009, όπως και το έτος 2009-2010, δίδαξα στο χειμερινό εξάμηνο το επιλεγόμενο μάθημα «Minorities, Human Rights and Ethnic Conflicts in SEE» (μαζί με τον επίκ. καθηγητή Γιώργο Αγγελόπουλο το πρώτο έτος και την αν. καθηγήτρια Ευτυχία Βουτυρά το δεύτερο) στο αγγλόφωνο μεταπτυχιακό του Τμήματος (*Master's Degree in Politics and Economics of Contemporary Eastern and South-Eastern Europe*).

Τον Απρίλιο 2010 δίδαξα για δύο εβδομάδες (12-24.4) στον μεταπτυχιακό κύκλο σπουδών του πανεπιστημίου Bilgi, Κωνσταντινούπολη, στο τμήμα Διεθνών Σχέσεων θέματα προστασίας διεθνούς δικαίου, δικαιωμάτων του ανθρώπου και των μειονοτήτων στο πλαίσιο των διαπανεπιστημιακών ανταλλαγών ERASMUS.

Τα ακαδημαϊκά έτη 2010-11 και 2012-13 δίδαξα τα μαθήματα Διεθνές Δίκαιο, Διεθνείς οργανισμοί και Μειονότητες στον προπτυχιακό κύκλο σπουδών και το μάθημα «Minorities, Human Rights and Ethnic Conflicts in SEE» (μαζί με την καθηγήτρια Ευτυχία Βουτυρά) στο μεταπτυχιακό του Τμήματος

Τον Ιούνιο 2013 δίδαξα ένα σεμινάριο στο Θερινό Σχολείο του Πανεπιστημίου Πρίνστον στην Ξάνθη

Τον Ιούλιο 2013 δίδαξα ένα σεμινάριο στο Θερινό Σχολείο του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδας (Θεσσαλονίκη)

Τον Ιανουάριο-Φεβρουάριο 2014, συμμετείχα ως επιμορφωτής στο Επιμορφωτικό Πρόγραμμα «Σχολείο και Ανθρώπινα Δικαιώματα» (επιστ. Υπεύθυνη Ζωή Παπαναούμ), ΑΠΘ-ΕΣΠΑ

Τον Δεκέμβριο 2016 (13.12) έδωσα διάλεξη με θέμα droits de l'homme – droits des minorités en Grèce, στην EHEES

Τον Δεκέμβριο 2016 (15.12) έδωσα διάλεξη με θέμα La Thrace occidentale à travers le 20me siècle, στην INALCO

Το Μάρτιο 2017 (20.3) έδωσα διάλεξη με θέμα «Πρόσφυγες και μουσουλμάνοι», στο Ανοιχτό Πανεπιστήμιο του Δήμου Θεσσαλονίκης

Τον Ιούνιο 2017 (11.6) έδωσα διάλεξη με θέμα «Διαχείριση της ετερογλωσσίας στην Ελλάδα» στο μεταπτυχιακό κύκλο σπουδών του Τομέα Ελληνικών Σπουδών του Frei Universitat του Βερολίνου

Τον Οκτώβριο 2016 (11.21) έδωσα διάλεξη με θέμα «Refugees and migrants: a new challenge for European societies» στο σεμινάριο με θέμα Comparing and sharing που διοργάνωσε στη Θεσσαλονίκη το ΑΠΘ, το γερμανικό προξενείο, το Υπ. Παιδείας

IIIb. ΕΠΙΒΛΕΨΗ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΔΙΑΤΡΙΒΩΝ

Επιβλέπων των εξής διδακτορικών διατριβών:

- της Χρύσας Γιαννοπούλου με θέμα «Προστασία δικαιωμάτων και στρατηγικές επιβίωσης στα κέντρα κράτησης και φιλοξενίας στη Σάμο και Λέσβο» (2009-), ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο 2015
- της Φωτεινής Καλατζή με θέμα «Η ασφαλειοποίηση του προσφυγικού στην Ελλάδα, 2010-2014», ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο 2017
- Της Κωνσταντίνας Κεραμιτσή, με θέμα η «ανιθαγένεια στην Ελλάδα» (2015-)
- της Ελένης Βεληβασάκη με θέμα «Ισλαμικό δίκαιο στην Ελλάδα, Σεβασμός στη θρησκευτική ετερότητα και προσωπική ελευθερία. Νομικός πλουραλισμός και προσωπική επιλογή» (2010-), σε αναστολή
- του Κρίτωνα Κούτση με θέμα «Πώς επηρεάζει η αύξηση του αλβανικού εθνικισμού το πολιτικό σύστημα και τις σχέσεις της Αλβανίας με τις γειτονικές χώρες» (2013-).

Μέλος τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής των εξής διδακτορικών διατριβών:

- Γιώργου Μαυρομάτη με θέμα «Εθνικισμός και Ιστορία Εκπαιδευτικής Πολιτικής: Η Εκπαίδευση των Θρακιωτών μουσουλμάνων μειονοτικών», Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας του Πάντειου Πανεπιστημίου (υποστ. 2008).
- Στέργιου Μαλάκη, με θέμα «Μειονότητες στα Βαλκάνια» στο Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Αιγαίου (υποστ. 2008).
- Παρασκευής Γάτσια, με θέμα «Οι Λευκοί Ρώσοι στη Θεσσαλονίκη»
- Γιώργου Τσιακαλάκη, με θέμα «Μορφές ετερότητας της ελληνικής μειονότητας της Αλβανίας»

Μέλος επταμελούς επιτροπής των διδακτορικών διατριβών των:

- Γιάννη Γκλαβίνα, με θέμα «Οι μουσουλμανικοί πληθυσμοί της Ελλάδας, 1913-1923» στο Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας του ΑΠΘ (υποστ. 2009).
- Λάμπρου Μπαλτσιώτη, «Οι μουσουλμάνοι Τσάμηδες από την είσοδό τους στο ελληνικό κράτος μέχρι την έναρξη του ελληνοϊταλικού πολέμου (1913-1940). Η ιστορία μιας κοινότητας από το millet στο έθνος», στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας του Παντείου Πανεπιστημίου (υποστ. 2009).

- Ελένης Καλαμπάκου, «Η συνταγματική διευθέτηση των θρησκευτικών επιταγών στη δημόσια σφαίρα», στο Τμήμα Νομικής, ΑΠΘ.

- Κωνσταντίνος Ανδρικοπούλου, «Η συγκρότηση της μειονότητας των Ρωμιών της Κωνσταντινούπολης κατά τον Μεσοπόλεμο» Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας, Πάντειο πανεπιστήμιο (υποστ. 2014).

Εισηγητής και μέλος της 3μελούς συμβουλευτικής επιτροπής της διδακτορικής διατριβής του Hatem Hsaini με θέμα *L'encadrement de l'Islam à travers les droits culturels français et grec a la lumière de la jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme* που υποστηρίχθηκε στις 18 Μαρτίου 2011 στην Σχολή νομικής και πολιτικής επιστήμης της Σορβόνης I.

Εξωτερικός κριτής στην διδακτορική διατριβή του Χρήστου Ηλιάδη με θέμα “The Turkish-Muslim minority of Greece: ‘Confidential’ discourses, reciprocity and minority subjectivity during the emergence of the policies of discrimination (1945-1966)” που υποστηρίχθηκε στις 11 Οκτωβρίου 2011 στο University of Essex, Department of Government

Εξωτερικός κριτής στην διδακτορική διατριβή του Αλή Χουσεϊνογλου με θέμα “The Education of the Turkish-Muslim minority of Greece:” που υποστηρίχθηκε στις 26 Μαρτίου 2012 στο University of Sussex, Department of Anthropology.

Μέλος της 7μελούς επιτροπής στη διδακτορική διατριβή του Guillome Jouvarez Passages transfrontalieres entre la Grece et la Republique de Macedoine, στο Πανεπιστήμιο Aix-en-Provence που υποστηρίχθηκε στις 18 Δεκεμβρίου 2017.

IIIc. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Από τον διορισμό μου στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας μέχρι σήμερα συμμετείχα σε όλες τις συνεδριάσεις της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος (Ειδικής και Γενικής Σύθεσης) καθώς και από τις συνεδριάσεις των Ειδικών Εκλεκτορικών Σωμάτων που προσκλήθηκα εκτός από εκείνες που έλειπα λόγω άδειας. Συμμετείχα επίσης στην σύνθεση εκλεκτορικών σωμάτων σε Τμήματα άλλων Πανεπιστημίων (Τμήμα Νομικής, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης & Δημόσιας Διοίκησης κλπ.) για την πλήρωση θέσης μέλους ΔΕΠ.

Τέλος, συμμετείχα στις εξής Επιτροπές, σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος:

- Σύνταξης και εκτύπωσης οδηγού σπουδών του Τμήματος (2006-2008)
- Επιλογής υποψηφίων για θέση Ειδικού Επιστήμονα διδασκαλίας τουρκικής γλώσσας (2007)
- Κατάταξης των υποψηφίων για εισαγωγή στο Τμήμα από άλλες σχολές (2006)

- Επιλογής υποψηφίων για θέση Ειδικού Επιστήμονα διδασκαλίας τουρκικής γλώσσας (2009)
- Κατάταξης των υποψηφίων για εισαγωγή στο Τμήμα από άλλες σχολές (2007)
- Κατάταξης υποψηφίων διδασκόντων με το ΠΔ 407/80 τουρκικής γλώσσας (Σεπτέμβριος 2008)
- Κατάταξης των υποψηφίων για εισαγωγή στο Τμήμα από άλλες σχολές (2008)
- Κατάταξης των υποψηφίων για εισαγωγή στο Τμήμα από άλλες σχολές (2009)
- Επιλογής υποψηφίων για εισαγωγή στο Τμήμα για ειδικούς λόγους (2010)
- Επιλογής της γραμματέως για το ΜΠΣ (2010)
- Μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών (2010-11)
- Επιλογής της γραμματέως για το ΜΠΣ (2015)
- Σύνταξης οδηγού σπουδών του Τμήματος (2014-2015)
- Επιτροπής προσφυγών σε διαγωνισμούς προμηθειών της Επιτροπής Ερευνών του Παν. Μακεδονίας (2014-2015).
- Επιτροπής υποψηφίων διδασκτόρων (2015-)
- Επιτροπής μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών (2015-)

Επίσης, διοργάνωσα και συνόδευσα εκπαιδευτική εκδρομή φοιτητών του Τμήματος στο Μοναστήρι, Κορυτσά και Αργυρόκαστρο ομάδας φοιτητών σε συνεργασία με το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας του Παντείου Πανεπιστημίου (30 Νοεμβρίου-3 Δεκεμβρίου 2007). Ανάλογες εκπαιδευτικές επισκέψεις έχω διοργανώσει για φοιτητές της Νομικής ΔΠΘ στο Συμβούλιο της Ευρώπης και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (2002, 2003).

Κοσμήτορας της Σχολής Οικονομικών και Περιφερειακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας (2/10/2018 -)

IV. ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

Τον Δεκέμβριο του 1992 συμμετείχα στην επιστημονική γραμματεία διοργάνωσης του Ευρωπαϊκού Συνεδρίου για τα Δικαιώματα των Λαών και των Μειονοτήτων, που έγινε στην Αθήνα από την ΚΕΑΔΕΑ υπό την αιγίδα της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Τον Νοέμβριο του 1996 συμμετείχα ως επιστημονικός υπεύθυνος στη διοργάνωση συνεδρίου που πραγματοποιήθηκε από το Κέντρο Ερευνών Μειονοτικών Ομάδων σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών και το ίδρυμα Friedrich Ebert στο Συνεδριακό Κέντρο των Δελφών με θέμα *Ελλάδα, Ευρώπη, Μειονότητες*.

Συμμετείχα ως μέλος της πενταμελούς επιστημονικής επιτροπής του ΚΕΜΟ (βλ. παρακάτω) και προήδρευσα στις εργασίες των εξής

συνεδρίων: 1. Στις 24-25/10/1998 στο Πάντειο Πανεπιστήμιο σχετικά με αρβανίτικα και 2. Στις 31/10-1/11/1998 στο Πάντειο Πανεπιστήμιο σχετικά με τις σλαβικές διαλέκτους της Μακεδονίας.

Συμμετείχα ως επιστημονικός επιμελητής προγράμματος (tutor) του προγράμματος «Human rights education programme for Southeastern Europe» που έλαβε χώρα στην Ολυμπία στις 16-27 Σεπτεμβρίου 2000 και διοργανώθηκε από το Κέντρο Προάσπισης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και την Helsinki Citizens Assembly (Turkey).

Συμμετείχα ως μέλος της οργανωτικής επιτροπής του συμποσίου με θέμα *Protection of National minorities by Their Kin-State* που συνδιοργάνωσαν το Συμβούλιο της Ευρώπης, το Κέντρο Ερευνών Μειονοτικών Ομάδων και ο Συνήγορος του Πολίτη στην Αθήνα τον Ιούνιο 2002.

Στα πλαίσια του προγράμματος «Διαδρομές Πολιτών» (βλ. ανωτέρω) ήμουν επιστημονικός υπεύθυνος (μαζί με τον Γ. Μαυρομάτη) για τη διοργάνωση τριών συνεδρίων (Κομοτηνή, 6 Δεκεμβρίου 2004, Κωνσταντινούπολη, 26 Φεβρουαρίου 2005 και Κομοτηνή 23 Μαΐου 2005) σχετικά με ζητήματα που συνδέουν παράλληλα τις δύο μειονότητες σε Ελλάδα και Τουρκία μέσα από την «αρνητική εφαρμογή» της Συνθήκης της Λοζάνης (Εκπαίδευση, Κοινωνία των Πολιτών και Θρησκευτική Ελευθερία, αντίστοιχα τα θέματα των συνεδρίων).

Συμμετείχα στην ομάδα εργασίας που συγκρότησε το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (Τμήμα Κεντρικής Μακεδονίας) με αντικείμενο την εκπόνηση μελέτης με θέμα «Αρχιτεκτονικοί και πολεοδομικοί σχεδιασμοί στη Θεσσαλονίκη λόγω του φαινομένου της μετανάστευσης» στην οποία συνέγραψα το κεφάλαιο σχετικά με την νομική θέση των μεταναστών (Ιανουάριος-Ιούνιος 2006).

Συμμετείχα στην επιστημονική επιτροπή που διοργάνωσε το Συνέδριο με θέμα «Διεπιστημονικές προσεγγίσεις του μειονοτικού και μεταναστευτικού φαινομένου: η ελληνική συγκυρία μετά το τέλος του ψυχρού πολέμου» και που διοργανώθηκε από το Κέντρο Μειονοτικών Ομάδων στο Πάντειο Πανεπιστήμιο στις 14-17 Δεκεμβρίου 2006.

Από τον Μάρτιο 2007 μέχρι το 2010 συμμετείχα στην Steering Committee μαζί με τον Δημήτρη Χριστόπουλο που συντονίζει τις δράσεις του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου κατά των Διακρίσεων RAXEN στην Ελλάδα.

Συμμετείχα στην οργανωτική επιτροπή δύο συνεδρίων που διοργανώθηκαν στην Αδριανούπολη και Αλεξανδρούπολη (27 και 29 Ιουνίου 2008 αντίστοιχα) με θέμα την διασυνοριακή συνεργασία στην Θράκη στα πλαίσια του ευρωπαϊκού προγράμματος «Συζητώντας στις όχθες του Έβρου» που υλοποίησε το KEMO και LMV.

Συμμετείχα στην οργανωτική επιτροπή του συνεδρίου που διοργάνωσε το πανεπιστήμιο Κοτς, το ίδρυμα Ανταλλαγέντων, το KEMO και το Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών στην Κωνσταντινούπολη τον Νοέμβριο 2013 (17.11) με θέμα Turkish-Greek compulsory population exchange in its 90th year: new approaches new findings.

Συμμετείχα στην οργανωτική επιτροπή του συνεδρίου που διοργάνωσε στην Θεσσαλονίκη τον Δεκέμβριο 2013 (13.12) το ΑΠΘ με θέμα «Μεταναστευτικές διαδρομές: σχολικοί σταθμοί και ψυχοκοινωνικές αποσκευές» (Δράση 6.2-Εκπαίδευση Αλλοδαπών και Παλιννοστούντων Μαθητών, ΕΣΠΑ).

Συμμετείχα στην οργανωτική επιτροπή του συνεδρίου «Κρίσιμα δικαιώματα – Δικαιώματα σε κρίση» που διοργάνωσε στην Αθήνα η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου τον Ιούνιο 2014 (13-14.6).

Μέλος της επιστημονική επιτροπής του συνεδρίου *Contested Borderscapes: Transnational Geographies vis-à-vis Fortress Europe*. Mytilene-Lesvos, September 28 – October 1, 2017

Μέλος της επιστημονικής επιτροπής του διεθνούς συνεδρίου *Migracoes relacoes interculturais na cintamporaneidade* που διοργανώθηκε στην Λισσαβόνα στις 27-28 Οκτωβρίου 2017 από το Πανεπιστήμιο του Πόρτο και το ίδρυμα Galouste Gulbenkian

V. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Το Νοέμβριο του 1994 (Μπρνο, Τσεχία) συμμετείχα στο συνέδριο *Europe's Ethnic Groups, Minorities, Regions-Powderkegs or Buildings-Blocks?*, όπου και κατέθεσα γραπτή ανακοίνωση με θέμα "*La Convention Européenne des Droits de l'Homme et les droits linguistiques des minorités*".

Τον Δεκέμβριο του 1994 (Βαρκελώνη) συμμετείχα σε επιμορφωτική συνάντηση σχετικά με το δίκτυο Mercator-Legislacion, που διοργάνωσε το ερευνητικό ινστιτούτο CIEMEN.

Τον Ιούνιο του 1995 (Santiago de Compostella, Ισπανία), συμμετείχα στο συνέδριο *Idantidades culturais e cooperacion desde o sul da Europa*, όπου και έκανα ανακοίνωση με θέμα "*L'action culturelle du Conseil de l'Europe*".

Τον Απρίλιο του 1996 (Θεσσαλονίκη) συμμετείχα στην ημερίδα *Ισχυρές-ασθενείς γλώσσες στην Ευρώπη*, που διοργάνωσε το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, όπου και έκανα ανακοίνωση με θέμα "Μειονοτικές γλώσσες και 'μειονοτικοποίηση': το Δίκαιο ως ρυθμιστικός παράγοντας".

Τον Μάρτιο του 1997 (Θεσσαλονίκη) συμμετείχα στο συνέδριο *Ισχυρές-ασθενείς γλώσσες στην Ευρώπη*, που διοργάνωσε το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, όπου και έκανα ανακοίνωση με θέμα "Η αντιμετώπιση των μειονοτικών γλωσσών στην Ελλάδα και το ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο στα πρόθυρα του 21ου αιώνα".

Τον Μάιο 1997 (Κομοτηνή) συμμετείχα στο συνέδριο που διοργανώθηκε από το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες, το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης και τον Δήμο Κομοτηνής με θέμα *Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και ο ρόλος της στην προστασία Προσφύγων και Αιτούντων Άσυλο*.

Τον Μάρτιο 2001 (Θεσσαλονίκη) συμμετείχα στο συνέδριο *Εκπαίδευση γλωσσικών μειονοτήτων*, που διοργάνωσε το Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του ΑΠΘ, όπου και έκανα ανακοίνωση με θέμα "Το δικαίωμα στην εκπαίδευση. Από το μειονοτικό στο διαπολιτισμικό σχολείο".

Τον Απρίλιο 2001 (Βαρκελώνη) συμμετείχα στο συνέδριο *The right to linguistic diversity*, που διοργάνωσε το CIEMEN, όπου και εισηγήθηκα το θέμα "Legal protection of linguistic rights: The case of Greece".

Τον Οκτώβριο 2001 (Αθήνα) συμμετείχα στην συνάντηση που διοργάνωσε η Ελληνική Εταιρεία Διεθνούς Δικαίου και Διεθνών Σχέσεων σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο της Νίκαιας στην Αθήνα, όπου εισηγήθηκα το θέμα «*Droits de l'homme et des minorités : Le parcours jusqu'au pacte de stabilité*».

Τον Νοέμβριο 2001 (Θεσσαλονίκη) συμμετείχα στο συνέδριο *Γλώσσα-Κοινωνία-Ιστορία: τα Βαλκάνια*, που διοργάνωσε το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας και το ΥΠΕΠΘ στη Θεσσαλονίκη, όπου εισηγήθηκα

το θέμα «Γλωσσική πολιτική και δίκαιο στα Βαλκάνια: Η περίπτωση των μουσουλμάνων της Ελλάδας».

Τον Νοέμβριο 2001 (Βιέννη) συμμετείχα στο συνέδριο *Islam in Europe*, που διοργάνωσε το European Consortium for Church and State Research, όπου εισηγήθηκα το θέμα «Islam in Greece».

Τον Μάρτιο 2002 (Κομοτηνή) συμμετείχα στην ημερίδα με θέμα *Η επίδραση της διεύρυνσης στο δίκαιο και τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης* που διοργάνωσε ο Τομέας Διεθνών Σπουδών της Νομικής του ΔΠΘ, ανέπτυξα παρέμβαση σχετικά με την «Γλωσσική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

Τον Ιούνιο 2002 (Αθήνα) συμμετείχα στο Συμπόσιο με θέμα *Protection of National minorities by Their Kin-State* που διοργάνωσαν το Συμβούλιο της Ευρώπης, το Κέντρο Ερευνών Μειονοτικών Ομάδων και ο Συνήγορος του Πολίτη, όπου ανέπτυξα την εισήγηση «Exchange Of Population: A Paradigm Of Legal Perversion».

Τον Νοέμβριο 2002 (Θεσσαλονίκη) συμμετείχα στο Συμπόσιο με θέμα *L'Etat et les cultes en Grèce* που διοργάνωσε ο Τομέας Ιστορίας, Φιλοσοφίας και Κοινωνιολογίας του Δικαίου του Τμήματος Νομικής του ΑΠΘ, όπου ανέπτυξα την εισήγηση «L' Islam en Grèce».

Τον Νοέμβριο 2002 (Αθήνα) συμμετείχα στο Συμπόσιο με θέμα *Μειονότητες στην Ελλάδα* που διοργάνωσε η Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας (της Σχολής Μωραΐτη), όπου ανέπτυξα την εισήγηση «Ο κανόνας δικαίου ως έκφραση εθνικής ιδεολογίας. Τα αδιέξοδα της νομικής αντιμετώπισης των μειονοτήτων στην Ελλάδα».

Τον Φεβρουάριο 2003 (Βερολίνο) συμμετείχα στο Συνέδριο με θέμα *Minorities in Greece* που διοργάνωσε το Freie Universität του Βερολίνου, όπου ανέπτυξα την εισήγηση «Legal aspects of religious and linguistic otherness in Greece».

Τον Μάρτιο 2003 (26.3, Αθήνα) έδωσα διάλεξη με θέμα «Το καθεστώς των μουσουλμάνων στην Ελλάδα από την ίδρυση του ελληνικού κράτους μέχρι σήμερα» στην Εταιρεία Μελέτης Νέου Ελληνισμού (Μνήμων).

Τον Ιούνιο 2003 (Τορίνο) συμμετείχα στο συνέδριο με θέμα *Il trattamento giuridico delle minoranze islamiche in Europa e negli Statuti Uniti*, που διοργάνωσε το Forum Internazionale ed Europeo di Ricerche sull'Immigrazione, όπου ανέπτυξα εισήγηση με θέμα «Personal status of Greece's Muslims: A legal anachronism or an example of applied multiculturalism?».

Τον Σεπτέμβριο 2003 (Χανιά) συμμετείχα στο Συμπόσιο *Δίκαιος πόλεμος, Δίκαιο του πολέμου*, που διοργάνωσε ο Όμιλος Μάνεση, όπου ανέπτυξα εισήγηση με θέμα «Ο ΟΗΕ και το δίκαιο της ανθρωπιστικής επέμβασης μετά τον πόλεμο του Ιράκ».

Τον Οκτώβριο 2003 (Αθήνα) συμμετείχα στο συνέδριο με θέμα *Les termes de la différence en Grèce*, που διοργάνωσε η Ecole Française

d'Athènes, όπου ανέπτυξα εισήγηση με θέμα «Le droit de la difference. Minorités et étrangers en Grèce»

Τον Νοέμβριο 2003 συμμετείχα στο συνέδριο με θέμα *Compulsory exchange of populations between Greece and Turkey*, που διοργάνωσε η Foundation of Lausanne Treaty emigrants (LMV), όπου ανέπτυξα εισήγηση με θέμα «Μουσουλμανικές κοινότητες στην Ελλάδα πριν και μετά το 1923: Νομικές συνέχειες και ιδεολογικές ασυνέπειες» (Κωνσταντινούπολη).

Τον Νοέμβριο 2003 συμμετείχα στο συνέδριο με θέμα *Κράτος, κοινωνία και μετανάστες: Όψεις της ελληνικής και ευρωπαϊκής εμπειρίας*, που διοργάνωσε η Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, όπου ανέπτυξα εισήγηση (με τον Γ. Μαυρομάτη) με τίτλο «Η εκπαίδευση των μεταναστών» (Ναύπλιο).

Τον Δεκέμβριο 2003 συμμετείχα στο συνέδριο με θέμα *1953-2003: τα δικαιώματα στην Ελλάδα*, που διοργάνωσε η Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, όπου ανέπτυξα εισήγηση με τίτλο «Η ιστορική συγκρότηση της μειονοτικής προστασίας στην Ελλάδα» (Αθήνα).

Τον Μάρτιο 2004 συμμετείχα στην συνάντηση με θέμα *The future of Greek-Turkish civic dialogue* και ειδικότερα στη συζήτηση «Δικαιώματα του ανθρώπου σε Ελλάδα και Τουρκία» που διοργάνωσε η Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Τουρκία (12-13.3 Αθήνα).

Τον Απρίλιο 2004 (2-4.4, Άγκυρα) συμμετείχα στην συνάντηση με θέμα *Turkish-Greek civic dialogue project. Final conference programme* που διοργάνωσε η Association des Etats Généraux des Etudiants de l'Europe, όπου ανέπτυξα εισήγηση με τίτλο «Greek-Turkish Cooperation: Constraints and Perspectives».

Τον Μάιο 2004 (12.5 Αθήνα) συμμετείχα στην εκδήλωση με θέμα *Ασφάλεια δικαιωμάτων και ασφάλεια των ολυμπιακών αγώνων* που διοργάνωσε η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, όπου ανέπτυξα εισήγηση με τίτλο «Το τζαμί που δεν έγινε».

Τον Οκτώβριο 2004 (22-23.10, Κωνσταντινούπολη) συμμετείχα στο συνέδριο με θέμα *The European Union and Greek-Turkish relations: From conflict to cooperation?*, που διοργάνωσαν τα πανεπιστήμια του Βοσπόρου και του Birmingham όπου ανέπτυξα εισήγηση με τίτλο «How far have EU policies have affected minority issues in Greece and Turkey?».

Τον Νοέμβριο 2004 (18.11 Αθήνα) συμμετείχα στην *στρογγυλή τράπεζα της ECRI στην Ελλάδα*, όπου ανέπτυξα εισήγηση με τίτλο «Legal remedies for victims of discrimination in Greece».

Τον Νοέμβριο 2004 (27/28.11, Αθήνα) συμμετείχα στην εκδήλωση με θέμα *Christian-Muslim relations in the 21st Century in Europe* που διοργάνωσε το ΕΛΙΑΜΕΠ, όπου σχολίασα τη θεματική ενότητα με τίτλο «Legal and political dimensions of inter-religious relations».

Τον Φεβρουάριο 2005 συμμετείχα στην εκδήλωση με θέμα *Ιστορία και συγκυρία της ελληνικής ιθαγένειας* που διοργάνωσε η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, όπου ανέπτυξα εισήγηση με

θέμα «Η Ελλάδα ενόπιον της διπλής και της ευρωπαϊκής ιθαγένειας» (16.2, Αθήνα).

Τον Μάιο 2005 παρουσίασα εισήγηση με θέμα “Η θρησκευτικοποίηση του εθνικού ελληνοτουρκικού ανταγωνισμού στο πεδίο των δύο μειονοτήτων” στο συνέδριο που διοργάνωσε το ΚΕΜΟ και το LMV στην Κομοτηνή με αντικείμενο τη *θρησκευτική ελευθερία των μειονοτήτων* (21.5, Αθήνα).

Τον Ιούλιο 2005 (7-9.6, Στρασβούργο) παρουσίασα εισήγηση με θέμα “The clause of reciprocity on minority protection between Greece and Turkey: Legal and political aspects regarding the Turkish/Muslim minority of Greece” στο συνέδριο που διοργάνωσε η Association Française pour l’Etude du Monde Arabe et Musulman με αντικείμενο *Muslims in Europe and Elsewhere. Others in Muslim Land* (7-9.6, Στρασβούργο).

Τον Νοέμβριο 2005 συμμετείχε σε στρογγυλή τράπεζα σε ημερίδα στην οποία συμμετείχα ως συνδιοργανωτής με θέμα τα Γεγονότα του Σεπτεμβρίου 1955 στην Κωνσταντινούπολη (ΚΕΜΟ και Εταιρία για την Μελέτη της καθ’ ημάς Ανατολής) (5.11, Αθήνα).

Τον Νοέμβριο 2005 παρουσίασα εισήγηση με θέμα “*The Specific Case of the Muslims in Greece: Between Old Arrangements and New Challenges*” στο συνέδριο που διοργάνωσαν το King Baudouin Foundation και το European Policy Centre με αντικείμενο “Balkan Muslims & the Future of Islam in Europe” (28.11, Βρυξέλλες).

Τον Ιανουάριο 2006 παρουσίασα εισήγηση με θέμα “*The European citizenship and multiple membership*” στο συνέδριο που διοργάνωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με αντικείμενο “Dual citizenship, governance and education: A challenge to the European nation-state” (23.1, Βρυξέλλες).

Τον Απρίλιο 2006 παρουσίασα εισήγηση με θέμα “Η διαχείριση της εθνο-θρησκευτικής ετερότητας σε Ελλάδα και Τουρκία: από τα μιλλέτ στις μειονότητες” στο συνέδριο που διοργάνωσε ο Όμιλος Μάνεση με αντικείμενο “Πολυπολιτισμικότητα και Σύνταγμα”(15-17.4, Χίος/Urla).

Τον Ιούνιο 2006 παρουσίασα εισήγηση με θέμα “*Minority mobilization in Greece and litigation in Strasbourg*” στο συνέδριο που διοργάνωσε το ΕΛΙΑΜΕΠ με αντικείμενο “The ECHR, protection of civil rights and minorities: state compliance and domestic reform” (3.6, Αθήνα).

Τον Μάρτιο 2006 (9.3, Κωνσταντινούπολη) παρουσίασα εισήγηση με θέμα “The Sharia Courts of Greek Thrace and the “Principle of Reciprocity” Regarding Minorities in Turkey and Greece ” στο συνέδριο που συνδιοργάνωσαν το Yıldız Technical University και το Foundation for Middle East and Balkan Studies (OBIV), με αντικείμενο “Turkish-Greek Relations, issues, solutions, prospects”.

Τον Ιούνιο 2006 (8.6, Αθήνα) παρουσίασα εισήγηση με θέμα “Ιστορία και εκσυγχρονισμός των μειονοτικών θεσμών” στην εκδήλωση με θέμα «Η μειονότητα της Θράκης» που διοργάνωσε το Κέντρο Ερευνών Μειονοτικών Ομάδων και η Ελληνική Ένωση Δικαιωμάτων του

Ανθρώπου. Παρόμοιο θέμα ανέπτυξα σε αντίστοιχη εκδήλωση που διοργάνωσε η εφημερίδα “Αυγή” στην Ξάνθη στις 15.6.2006

Τον Ιούνιο 2006 (30.6-2.7, Κωνσταντινούπολη) παρουσίασα εισήγηση με θέμα “Τα βακούφια των ρωμαϊκών κοινοτήτων της Πόλης: νομικές όψεις ενός πολιτικού ζητήματος” στο συνέδριο που διοργάνωσε όμιλος Πολιτών με αντικείμενο “Συνάντηση στην Πόλη. Το παρόν και το μέλλον”.

Τον Ιούλιο 2006 (23-29.7, Durban, South Africa) παρουσίασα εισήγηση με θέμα “*The concept of ‘national descent’ as a legal category in Greece*” στο 14^ο Διεθνές Συνέδριο που διοργάνωσε η International Sociology Association.

Τον Οκτώβριο 2006 (13.10, Κωνσταντινούπολη) παρουσίασα εισήγηση με θέμα “*La minorité turque-musulmane de Grèce : Entre le millet et la nation*” στο συνέδριο που διοργάνωσε το Πανεπιστήμιο Galatasaray στο πλαίσιο του 6^{ου} συμποσίου “*Journées européennes*”.

Τον Νοέμβριο 2006 (13.11, Φλώρινα) παρουσίασα εισήγηση με θέμα “Η αμοιβαιότητα ως όρος εφαρμογής των υποχρεώσεων Ελλάδας και Τουρκίας απέναντι στις μειονότητες τους” στο συνέδριο που διοργάνωσε το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας με θέμα “Διατάσεις της μετάβασης και η ευρωπαϊκή προοπτική των χωρών της Βαλκανικής”.

Τον Νοέμβριο 2006 (27.11, Αθήνα) παρουσίασα εισήγηση (μαζί με τον Δ. Χριστόπουλο) με θέμα «Προστασία των μειονοτήτων: Από τη «Μεγάλη Ιδέα» στην πολυπολιτισμική κοινωνία» στο συνέδριο που διοργάνωσε το Ίδρυμα *Ελευθέριος Βενιζέλος* με θέμα “Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και οι συνταγματικές αναθεωρήσεις από το χθες στο σήμερα”.

Τον Δεκέμβριο 2006 (17.12, Αθήνα) παρουσίασα το θέμα «Μειονότητες και μετανάστες: απολογισμός και κατευθύνσεις της έρευνας» στο συνέδριο *Διεπιστημονικές προσεγγίσεις του μειονοτικού και μεταναστευτικού φαινομένου: η ελληνική συγκυρία μετά το τέλος του ψυχρού πολέμου* που διοργάνωσε το ΚΕΜΟ στο Πάντειο πανεπιστήμιο.

Τον Φεβρουάριο 2007 (11.2, Αθήνα) συμμετείχα στην στρογγυλή τράπεζα του συνεδρίου «Νέα σχολικά βιβλία και εκπαιδευτικές αλλαγές στην μειονοτική και δημόσια εκπαίδευση» που διοργάνωσε το Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων.

Τον Φεβρουάριο 2007 (28.2, Ρόδος) παρουσίασα το θέμα «Ελλάδα-Τουρκία κοινωνία των πολιτών και μειονότητες» στο συνέδριο *Η Τουρκία στον δρόμο προς την Ευρώπη* που διοργάνωσε η Αναπτυξιακή Δωδεκανήσου με την ΔΑΠ Ρόδου και το Κέντρο Πληροφόρησης Europe-Direct στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

Τον Μάρτιο 2007 (9.3, Κομοτηνή) συμμετείχα σε πάνελ εισηγητών με θέμα «Ο Μουφτής ως δικαστής» που διοργάνωσε η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και του Πολίτη και ο Δικηγορικός Σύλλογος Ροδόπης.

Τον Μάιο 2007 (19.5, Θεσσαλονίκη) συμμετείχα σε στρογγυλή τράπεζα στην διημερίδα με θέμα «Εθνική ταυτότητα και ετερότητα:

Πολλαπλές ταυτότητες στη μετανεωτερική εποχή» που διοργάνωσε το Τμήμα Παιδαγωγικής του ΑΠΘ

Τον Σεπτέμβριο (26-28.9, Siem Reap, Cambodia) συμμετείχα σε ομάδα εργασίας με θέμα «ελευθερία της έκφρασης και μειονότητες» στο 8th informal seminar of human rights: *Freedom of expression* που διοργάνωσε το ίδρυμα Asia-Europe Meeting.

Τον Ιανουάριο 2008 (24.1, Θεσσαλονίκη) παρουσίασα την εισήγηση «Ιεροδικαστήρια της Θράκης: εφαρμοσμένος κοινοτισμός ή έλλειμμα δικαιωμάτων;» σε πάνελ με θέμα *Σύγχρονοι προβληματισμοί του ισλαμικού δικαίου* που διοργάνωσε ο Τομέας Διεθνών Σπουδών του Τμήματος Νομικής του ΑΠΘ.

Τον Φεβρουάριο 2008 (21.2) παρουσίασα την εισήγηση «Η οργάνωση των Τσάμηδων ως μειονότητα και κοινότητα (1913-1944)» σε πάνελ με θέμα «Ιστορία και επικαιρότητα του ζητήματος των Τσάμηδων στις ελληνοαλβανικές σχέσεις», στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, σε συνεργασία με το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας του Παντείου.

Τον Φεβρουάριο 2008 (22.2) συντόνισα την συζήτηση με θέμα «Το μειονοτικό και μεταναστευτικό φαινόμενο: Τα όρια της διεπιστημονικότητας, των ερευνητικών πεδίων και του επιστημονικού αντικειμένου» που διοργάνωσε στην Αθήνα η Γραμματεία του Κέντρου Ερευνών Μειονοτικών Ομάδων.

Τον Φεβρουάριο 2008 (25.2) συντόνισα την παρουσίαση του βιβλίου «Tormented by history. Greek and Turkish nationalism» των Umur Özkirimli και Σπύρου Σοφού στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

Τον Απρίλιο 2008 (8.4) συντόνισα την συζήτηση και παρουσίασα το θέμα «Δικαίωμα στην διαφορά, δικαιώματα των διαφορετικών» σε εκδήλωση που διοργάνωσε το Αμερικανικό Προξενείο Θεσσαλονίκης με τίτλο «Διεθνής Ημέρα Ρομά».

Τον Μάιο 2008 (26.5) παρουσίασα την εισήγηση με θέμα «The waqf in Greece: a case of resistance to civil law» στο συνέδριο *The Law of the Waqf* που οργάνωσε η Νομική Σχολή του πανεπιστημίου Harvard.

Τον Ιούλιο 2008 (3-4.8) στο Παρίσι παρουσίασα την εισήγηση «Exploring the ideological and historical background of the Greek-Turkish population exchange (1923)» και προήδρευσα στο πάνελ “The Greek Orthodox minority in Turkey and the Muslim minority in Greece from the 1930s to the 1930s” στο συνέδριο *Empire and Nations* που διοργάνωσε η Association for the Study of nationalities και η Σχολή Πολιτικών Επιστημών της Σορβόννης, SciencesPo.

Τον Δεκέμβριο 2008 (4.12) στην Αθήνα παρουσίασα παρέμβαση με θέμα «Συνθήκες κράτησης και σεβασμός της αξιοπρέπειας του κρατουμένου. Με αφορμή την απόφαση ΚΑΙΑ κατά Ελλάδα ενόπιον του ΕΔΔΑ» στο συνέδριο *Συνθήκες κράτησης και δικαιώματα των κρατουμένων στις ελληνικές φυλακές* που οργάνωσε η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

Τον Μάρτιο 2009 (6.3) παρουσίασα την εισήγηση «Τα ασφαλιστικά μέτρα ενώπιον του ΕΔΔΑ και της ΕΔΑ (ΔΣΑΠΔ): Μια συγκριτική αποτίμηση» στο συνέδριο *Διεθνής Δικαιοσύνη στον 21^ο αιώνα. Προκλήσεις και Προοπτικές*, που διοργάνωσε το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας από κοινού με την Ελληνική Εταιρεία Διεθνούς Δικαίου και Διεθνών Σχέσεων.

Τον Μάρτιο 2009 (13.3) στην Θεσσαλονίκη παρουσίασα παρέμβαση με θέμα «Αφαίρεση της ελληνικής ιθαγένειας από *αλλογενείς*» στην 5^η Συνάντηση που οργάνωσε η Ομάδα Μελέτης της Ιστορίας των Εβραίων της Ελλάδας.

Τον Ιούλιο 2009 (3-4.8) στο San Sebastian παρουσίασα την εισήγηση «A vision from South-East Europe: Religious minority communities within Orthodox majority societies» στο συνέδριο *5th Human Rights Meeting in Religion and human rights in the public sphere* που διοργάνωσε το Ινστιτούτο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του Πανεπιστημίου Deusto και η τοπική κυβέρνηση της Gipuzkoa (Χώρα των Βάσκων).

Τον Μάιο 2009 (10.5) παρουσίασα στη Θεσσαλονίκη το θέμα «Το δικαίωμα εκμάθησης της μητρικής γλώσσας» στο σεμινάριο με θέμα *Μετανάστευση, εκμάθηση και διατήρηση της μητρικής γλώσσας*, που διοργάνωσε η ΜΚΟ «Μητέρα Τερέζα».

Τον Μάιο 2009 (20.5) παρουσίασα στη Θεσσαλονίκη εισαγωγικά το θέμα «Μετανάστευση στην Ευρώπη και σύγχρονες προκλήσεις» και συντόνισα δημόσια συζήτηση ύστερα από την εισήγηση του κύριου ομιλητή, σύμβουλου του Γάλλου Προέδρου σε θέματα ένταξης των μεταναστών. Την εκδήλωση διοργάνωσε το Γαλλικό Ινστιτούτο Θεσσαλονίκης και το Γαλλικό Προξενείο.

Τον Οκτώβριο 2009 (9.10) συμμετείχα σε workshop που διοργάνωσε το ΕΛΙΑΜΕΠ στην Αθήνα με θέμα *Legal Mobilization and Political Participation in Europe* στο οποίο σχολίασα την θεματική «Law, policy and the Rights of Immigrants».

Τον Νοέμβριο 2009 (22.11) παρουσίασα στην Κωνσταντινούπολη την εισήγηση «Η νομική τακτοποίηση των βακουφίων ως πρόκληση για το μέλλον των κοινοτήτων» κατά την ημερίδα παρουσίασης του βιβλίου «Συνάντηση στην Πόλη: Το παρόν και το μέλλον». Παρόμοια παρουσίασα έκανα και στην Θεσσαλονίκη στις 26 Νοεμβρίου.

Τον Δεκέμβριο 2009 (10.12) συμμετείχα σε πάνελ ομιλητών στην παρουσίαση του βιβλίου της Natalie Clayer «Οι απαρχές του αλβανικού εθνικισμού» που πραγματοποιήθηκε στο Γαλλικό Ινστιτούτο Θεσσαλονίκης.

Τον Δεκέμβριο 2009 (12.12) παρουσίασα στη Θεσσαλονίκη το θέμα «Τα μουσουλμανικά σχολεία στην Βόρεια Ελλάδα, 1913-1923» στο συνέδριο *Θρησκείες και πολιτική στις Ανατολές της Ευρώπης (14^{ος}-20^{ος} αι.)* που διοργάνωσε το Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών και η Ecole Française d'Athènes.

Τον Δεκέμβριο 2009 (19.12) παρουσίασα στην Αθήνα την εισήγηση “Το Συμβούλιο της Ευρώπης και τα δικαιώματα του ανθρώπου: (Αν)ισορροπίες μεταξύ πολιτικού ρεαλισμού και νομικής ουτοπίας” συνέδριο *Η διεθνής συνεργασία σε οικουμενικό και περιφερειακό επίπεδο: Οι διεθνείς θεσμοί σε κρίση* που διοργάνωσε η Ελληνική Εταιρεία Διεθνούς Δικαίου και Διεθνών Σχέσεων.

Τον Ιανουάριο 2010 (13.1) παρουσίασα στην Αθήνα την εισήγηση «Ζητήματα θεσμικού κοινοτισμού στην Ελλάδα» σε εκδήλωση του ιστορικού περιοδικού *Μνήμων*.

Τον Ιανουάριο 2010 (14.1) παρουσίασα στην Αθήνα την εισήγηση “Muslim communities in Greece after the Treaty of Athens (1913-1923): Between the *millet* and the nation», συνέδριο *From millet communities to minorities: Greek Orthodox in the Ottoman Empire/Turkey and Muslims in Greece, 1830s-1939* που διοργάνωσε το Τμήμα Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Τον Απρίλιο 2010 (19.3) παρουσίασα στην Κωνσταντινούπολη την εισήγηση “From Millet Organization to Minority Protection: Traditional and New Islam in Greece” στην στρογγυλή τράπεζα με θέμα *In the same neighborhood: Citizenship and belonging in Turkey and Greece* που διοργάνωσε το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Βοğaziçi.

Τον Μάιο 2010 (10.5) παρουσίασα στο Λονδίνο διάλεξη με θέμα “The (in)convenience of the Lausanne minorities in Greece and Turkey», που διοργάνωσε το School of Oriental and African Studies.

Τον Μάιο 2010 (14.5) παρουσίασα στην Θεσσαλονίκη την εισήγηση «Minorities in the post-Ottoman Balkans» στο συνέδριο «*What is a minority? Should members of minorities have special rights?*» που διοργάνωσε το Αμερικανικό Κολλέγιο Θεσσαλονίκης (ACT).

Τον Μάιο 2010 (16.5) παρουσίασα στην Κομοτηνή την εισήγηση «Η μετέωρη ελληνική υπογραφή της Σύμβασης-πλαίσιο για τις εθνικές μειονότητες» στο συνέδριο *Η προστασία των δικαιωμάτων των μειονοτήτων στις σύγχρονες πολυπολιτισμικές κοινωνίες στα πλαίσια του Συμβουλίου της Ευρώπης. Κεκτημένο και προκλήσεις* που διοργάνωσε η Ελληνική Εταιρεία Διεθνούς Δικαίου & Διεθνών Σχέσεων και η Νομική Σχολή ΔΠΘ.

Τον Μάιο 2010 (19.5) συμμετείχα με εισήγηση στο πάνελ *Μετανάστες. Μετά την ιθαγένεια: Προκλήσεις ένταξης στην ελληνική κοινωνία* που διοργάνωσε στην Θεσσαλονίκη η Ελληνική Ένωση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Τον Ιούνιο 2010 (25.6) συμμετείχα στο πάνελ παρουσίασης της έκθεσης *A tale of reciprocity: Minority foundations in Greece and Turkey*, συνέδριο “Is it possible to live together? Politics, Institutions and Citizenship in a changing Turkey” που διοργάνωσε στην Κωνσταντινούπολη το TESEV (Τουρκικό Ίδρυμα Οικονομικών και Κοινωνικών Μελετών).

Τον Σεπτέμβριο 2010 (1.9) συμμετείχα στο πάνελ παρουσίασης της έκθεσης *Μία ιστορία αμοιβαιότητας: Μειονοτικά ιδρύματα σε Ελλάδα και*

Τουρκία που διοργάνωσε στην Αθήνα το ΚΕΜΟ σε συνεργασία με το TESEV.

Τον Οκτώβριο 2010 (15.10) συμμετείχα με την εισήγηση «Όψεις του νομικού κοινοτισμού: ανάμεσα στο μιλλέτ και την ιδιότητα του πολίτη» στο συνέδριο *Διερευνήσεις για την ιδιότητα του πολίτη: Πολιτικός λόγος, ιστορία και κανόνες σε συγκριτικές προοπτικές* που διοργάνωσε στην Αθήνα το Πάντειο Πανεπιστήμιο και το Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Τον Οκτώβριο 2010 (29.10) συμμετείχα με την εισήγηση «A surviving treaty: The Lausanne minority protection in Greece and Turkey» στο συνέδριο *Socio economic participation of minorities in relation to their right to (respect for) identity* που διοργάνωσε στο Ρότερνταμ η Νομική Σχολή του Πανεπιστήμιο Έρασμος και το Δίκτυο Έρευνας Μειονοτήτων (MRN).

Τον Δεκέμβριο 2010 (6.12) συμμετείχα με την εισήγηση «Γάμοι σε νεαρή ηλικία: περιπτώσεις σύγκρουσης κανόνων αστικού και ισλαμικού δικαίου» στην ημερίδα *Οι γάμοι σε νεαρή ηλικία στις κοινότητες Ρομά και μουσουλμάνων και οι επιπτώσεις στη ζωή των νέων και της κοινότητας* που διοργάνωσε στην Θεσσαλονίκη η οργάνωση Άρσις.

Τον Ιανουάριο 2011 (28 και 30.1) συμμετείχα με εισήγηση αναφορικά με το δίκαιο και τις πολιτικές σχετικά με την μετανάστευση στην Ελλάδα σε διημερίδα για την *Διαπολιτισμικότητα στην Ελλάδα* που διοργάνωσαν η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, το Δίκτυο Ναυαρίνο και το Πολύδρομο σε συνεργασία με το Γαλλικό Ινστιτούτο της Θεσσαλονίκης.

Τον Μάρτιο 2011 (28.3) συμμετείχα στο πάνελ «European and International Perspectives on Religion and Integration» στο συνέδριο *Integration and Diversity or Segregation and Exclusion?* που διοργάνωσε στην Θεσσαλονίκη το British Council.

Τον Ιούνιο 2011 (3.6) συμμετείχα σε πάνελ με εισήγηση με θέμα «Εμπόδια και προοπτικές του ελληνοτουρκικού διαλόγου» στο *10ο ελληνοτουρκικό φεστιβάλ* που διοργάνωσε στο Στρασβούργο η ΜΚΟ Δάφνη σε συνεργασία με το πανεπιστήμιο του Στρασβούργου.

Τον Ιούνιο 2011 (14.6) συμμετείχα με εισήγηση με θέμα «ελευθερία του λόγου και ΜΜΕ» στο συνέδριο *Δημοσιογραφία χωρίς διακρίσεις* που διοργάνωσε στη Θεσσαλονίκη η Ένωση Συντακτών Μακεδονίας-Θράκης και η European Federation of Journalists.

Τον Σεπτέμβριο 2011 (29.9) συμμετείχα στο πάνελ «Turkey and Greece as gateways to Europe. The case of migration» στο συνέδριο *New directions for Turkish-Greek engagement in the Middle East and Balkans* που διοργάνωσε στην Κωνσταντινούπολη το Bahcesehir University και το πρόγραμμα seesox.

Τον Νοέμβριο 2011 (1.11) συμμετείχα με εισήγηση σε πάνελ στην εκδήλωση «Από την Συνύπαρξη στη Συμβίωση. Το στοίχημα της Δεύτερης Γενιάς Μεταναστών» που διοργάνωσε η Γενικής Γραμματεία Νέας Γενιάς στην Θεσσαλονίκη.

Τον Δεκέμβριο 2011 (9.12) συμμετείχα με την εισήγηση «Dignity and Human Rights Law» στην ημερίδα *Karama Workshop* που διοργάνωσε στη Θεσσαλονίκη το Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών.

Τον Μάρτιο 2012 (16.3) συμμετείχα με γραπτή εισήγηση «Comments on the Draft Law of the Turkish Independent Law Enforcement Complaint Commission» στο συνέδριο με τίτλο *Workshop On The Turkish Independent Law Enforcement Complaint Commission* που διοργάνωσε στην Άγκυρα η Τουρκική Εθνική Ακαδημία της Αστυνομίας.

Τον Μάρτιο 2012 (20.3) συμμετείχα με την εισήγηση «Μετανάστευση στις σκοτεινές γωνίες της κρίσης» στο πάνελ με θέμα *Τα δικαιώματα σε κρίση: Η ελληνική κρίση* που διοργάνωσε στις Βρυξέλλες η Σοσιαλδημοκρατική Ομάδα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Τον Απρίλιο 2012 (25.4) συμμετείχα στο πάνελ «Identities and minorities in Turkey and Greece» που διοργάνωσε στην Κωνσταντινούπολη το Πανεπιστήμιο Bilgi, Τμήμα Διεθνών Σχέσεων.

Τον Μάιο 2012 (19.5) συμμετείχα στο πάνελ «Minority foundations in Turkey and Greece» που διοργάνωσε στην Κωνσταντινούπολη το Ίδρυμα Hrant Dink.

Τον Ιούνιο 2012 (4-6.5) συμμετείχα στο εργαστήριο με θέμα «Muslims in Europe» που διοργάνωσε στην Βιέννη το Πανεπιστήμιο της Βιέννης.

Τον Σεπτέμβριο 2012 (13.9) συμμετείχα με εισήγηση με θέμα «Να μην συνηθίσουμε στην ρατσιστική βία» στην στρογγυλή τράπεζα *Κοινωνική συνοχή, ρατσισμός και δημόσιος λόγος* που διοργάνωσε στη Θεσσαλονίκη η Ένωση Συντακτών Μακεδονίας-Θράκης και η Συμβίωσις.

Τον Οκτώβριο 2012 (5.10) συμμετείχα στην στρογγυλή τράπεζα με θέμα «The protection of migrant rights in Europe» που διοργάνωσε στο Παρίσι ο Αρμοστής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Τον Οκτώβριο 2012 (21.10) συμμετείχα με την εισήγηση *Οι μουσουλμάνοι της Θεσσαλονίκης (1912-2012): μια διακεκομμένη και άβολη περιουσία* στο συνέδριο με θέμα «Θεσσαλονίκη: μια πόλη σε μετάβαση, 1912-2012» που διοργάνωσε στη Θεσσαλονίκη ο Δήμος Θεσσαλονίκης και το Ναυαρίνο Network.

Τον Νοέμβριο 2012 (29.11) συμμετείχα με την εισήγηση *Οι αλλοδαποί στην Ελλάδα. Μεταξύ κακονομίας και απέλασης* στην ημερίδα με θέμα «Η προστασία των προσφύγων – Προκλήσεις στην ελληνική πραγματικότητα» που διοργάνωσε στα Ιωάννινα η Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες.

Τον Δεκέμβριο 2012 (2.12) συμμετείχα ως προεδρεύων σε πάνελ στο σεμινάριο με θέμα «Η μεταναστευτική πολιτική στην Ελλάδα και την Ευρώπη σε καιρούς κρίσης» που διοργάνωσε στην Αθήνα το ίδρυμα Ρόζα Λούξεμπουργκ.

Τον Δεκέμβριο 2012 (14.12) συμμετείχα με την εισήγηση *Academic and activist descourse* στην ημερίδα με θέμα «Ελληνοβουλγαρικές μειονότητες» που διοργάνωσε στη Θεσσαλονίκη το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Τμήμα Βαλκανικών και Ανατολικών Σπουδών, το Βουλγαρικό προξενείο και το ΚΕΜΟ.

Τον Φεβρουάριο 2013 (22.2) συμμετείχα με την εισήγηση *Η εφαρμογή της Συνθήκης της Λωζάννης στο ελληνικό δίκαιο* στην ημερίδα με θέμα «90 χρόνια από τη Συνθήκη της Λωζάννης» που διοργάνωσε στην Αθήνα το Ελληνικό Τμήμα της Εταιρείας Διεθνούς Δικαίου (International law Association).

Τον Μάρτιο 2013 (7.3) συμμετείχα με την εισήγηση *Αντιμετωπίζοντας την ρατσιστική βία* στην ημερίδα με θέμα «Άσυλο και μετανάστευση» που διοργάνωσε στην Θεσσαλονίκη το Ίδρυμα Henrich Boell.

Τον Μάρτιο 2013 (22.3) συμμετείχα με την εισήγηση *Προστασία της ελευθερίας της έκφρασης και ΜΜΕ* στην ημερίδα με θέμα «Ο μειονοτικός τύπος στην Ευρώπη, ελευθερία της έκφρασης και του τύπου» που διοργάνωσε στην Κομοτηνή η Πολιτιστική Εκπαιδευτική Εταιρεία Μειονότητας Δυτικής Θράκης.

Τον Μάιο 2013 (17.5) συμμετείχα με την εισήγηση *Το μεταναστευτικό ως μεταβλητή γεωμετρία δικαιωμάτων και αποκλεισμών* στο συνέδριο με θέμα «Η Ψυχολογία σε κρίσιμους καιρούς» που διοργάνωσε στην Αλεξανδρούπολη η Ελληνική Ψυχολογική Εταιρείας και το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης.

Τον Μάιο 2013 (22.5) συμμετείχα με την εισήγηση *Divergences and convergences between East and West: Old and New Islam in East – South East Europe* στο συνέδριο με θέμα «Islam in Europe - CEIT closing conference» που διοργάνωσε στο Elsinore (Δανία) το Πανεπιστήμιο της Κοπεγχάγης.

Τον Ιούλιο 2013 (7.7) συμμετείχα με την εισήγηση «Language policies and law» στο πάνελ Long legged linguistics που διοργάνωσε στο Πυθαγόρειο της Σάμου το Ίδρυμα Schwarz.

Τον Οκτώβριο 2013 (29.10) συμμετείχα με την εισήγηση *Human rights and Islam in Greece* στο συνέδριο με θέμα «Strengthening the Islamic-Christian coexistence values in Greece» που διοργάνωσε στην Θεσσαλονίκη το Βρετανικό Συμβούλιο και το Πανεπιστήμιο του Coventry.

Τον Νοέμβριο 2013 (17.11) συμμετείχα με εισήγηση και προήδρευσα στην στρογγυλή τράπεζα του συνεδρίου που διοργάνωσε το πανεπιστήμιο Κοτς, το ίδρυμα Ανταλλαγέντων, το ΚΕΜΟ και το Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών στην Κωνσταντινούπολη με θέμα Turkish-Greek compulsory population exchange in its 90th year: new approaches new findings.

Τον Νοέμβριο 2013 (23.11) συμμετείχα με την εισήγηση *Η Συνθήκη της Λωζάννης: ένας οδηγός δικαιωμάτων με αμφιλεγόμενο παρελθόν και μέλλον* στο συνέδριο «Η Συνθήκη της Λωζάννης 90 χρόνια μετά: Οι

μειονοτικές ρυθμίσεις» που διοργάνωσε το Πρόγραμμα των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στην Θράκη.

Τον Δεκέμβριο 2013 (13.12) συμμετείχα με την εισήγηση *Η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και η διακινδύνευση των δικαιωμάτων στην Ελλάδα* σε πάνελ που διοργάνωσε στην Θεσσαλονίκη η Νομική Σχολή του ΑΠΘ και το 2^ο Πειραματικό Σχολείο Θεσσαλονίκης με θέμα «Η διδασκαλία της πολιτειακής αγωγής και οι σύγχρονες προκλήσεις».

Τον Δεκέμβριο 2013 (15.12) συμμετείχα με την εισήγηση *Μετανάστες: μεταξύ δικαιωμάτων και αποκλεισμών* στο συνέδριο που διοργάνωσε στην Θεσσαλονίκη το ΑΠΘ με θέμα «Μεταναστευτικές διαδρομές: σχολικοί σταθμοί και ψυχοκοινωνικές αποσκευές» (Δράση 6.2-Εκπαίδευση Αλλοδαπών και Παλιννοστούντων Μαθητών, ΕΣΠΑ).

Τον Ιανουάριο 2014 (28.1) συμμετείχα με την εισήγηση *Επισκόπηση του ελληνικού δικαίου δικαιωμάτων του ανθρώπου και προστασίας της ετερότητας* στο συνέδριο με θέμα «Καταπολέμηση των διακρίσεων, της βίας και της μισαλλοδοξίας με βάση την θρησκεία και την εθνική καταγωγή» που διοργάνωσε στην Αθήνα το Υπουργείο Δικαιοσύνης και εσωτερικής ασφάλειας των ΗΠΑ.

Τον Ιανουάριο 2014 (30.1) προήδρευσα στο πάνελ με θέμα «The importance of legal entity in the light of minority politics» στο συνέδριο με θέμα «Legal entities of non-Muslims: Problems and rights» που διοργάνωσε στην Κωνσταντινούπολη η Γενική Διεύθυνση Βακουφίων.

Τον Φεβρουάριο 2014 (21.2) συμμετείχα με την εισήγηση *Οι υποθέσεις αλλοδαπών κατά της Ελλάδας ενώπιον του ΕυρΔΔΑ* στο συνέδριο που διοργάνωσε στην Θεσσαλονίκη το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας και το Κέντρο με θέμα «Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση: Ευκαιρία για τη νεολαία – Δικαστική προστασία και θεμελιώδη δικαιώματα» (μνήμη Κρατερού Ιωάννου).

Τον Μάιο 2014 (11.5) συμμετείχα με την εισήγηση «Σύνταγμα και Μειονότητες σε Ελλάδα και Τουρκία» στο συνέδριο με θέμα «Greece and Turkey. Converging and diverging trajectories» που διοργάνωσε στην Κωνσταντινούπολη ο Όμιλος «Αριστόβουλος Μάνεσης» και το Πανεπιστήμιο του Βοσπόρου.

Τον Ιούνιο 2014 (13.6) συμμετείχα με την εισήγηση «Δικαιώματα στην ιστορία και την συγκυρία» στο συνέδριο με θέμα «Κρίσιμα δικαιώματα – Δικαιώματα σε κρίση» που διοργάνωσε στην Αθήνα η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

Τον Σεπτέμβριο 2014 (26.9) συμμετείχα με την εισήγηση «Η ΕΣΔΑ στην τρέχουσα ευρωπαϊκή και ελληνική πραγματικότητα» στο πάνελ με θέμα *Προστασία δικαιωμάτων του ανθρώπου στην Ευρώπη* που διοργανώθηκε από το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας προς τιμήν της καθηγήτριας Π. Νάσκου-Περράκη.

Τον Οκτώβριο 2014 (16.10) συμμετείχα με την εισήγηση «Προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων στην ελληνική έννομη τάξη»

στην ημερίδα *Παιδιά σε Κίνηση - Προορισμός Άγνωστος: Προσέγγιση και Προστασία* που διοργανώθηκε από την Άρσις στη Θεσσαλονίκη.

Τον Νοέμβριο 2014 (27.10) συμμετείχα με την εισήγηση «Πρόσφυγες και μετανάστες στην Ελλάδα. Νομικό καθεστώς» σε πάνελ με τίτλο *Προστασία προσφύγων* διοργανώθηκε από την Διεθνή Αμνηστία στη Θεσσαλονίκη.

Τον Δεκέμβριο 2014 (5.10) συμμετείχα με την εισήγηση «Το μεταναστευτικό ως εργαλείο για την πολιτειακή αγωγή» στην ημερίδα *Η πολιτειακή-πολιτική παιδεία Παιδεία στη σύγχρονη εκπαίδευση για τη Δημοκρατία και την Ελλάδα του αύριο* που διοργανώθηκε από την Πανελλήνια Ένωση Νομικών και Πολιτικών Επιστημών στην Κατερίνη.

Τον Δεκέμβριο 2014 (10.10) συμμετείχα με την εισήγηση «Syrian refugees in Greece» στην ημερίδα *Syrian refugees in the Balkans* διοργανώθηκε από την ΕΕΔΑ στη Θεσσαλονίκη.

Τον Δεκέμβριο 2014 (15.10) συμμετείχα με την εισήγηση «Το σωφρονιστικό σύστημα σε κρίση» σε πάνελ που διοργάνωσε η Νομική Σχολή ΑΠΘ, το Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής ΔΠΘ και η ΕΕΔΑ με θέμα *Εναλλακτικές προτάσεις για το σωφρονιστικό* στη Θεσσαλονίκη.

Τον Δεκέμβριο 2014 (18.10) συμμετείχα στην παρουσίαση της έκθεσης «Υποβαθμίζοντας τα δικαιώματα: το κόστος της λιτότητας στην Ελλάδα» που εκπόνησε η Διεθνής Ομοσπονδία Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου σε συνέντευξη τύπου που διοργανώθηκε στην Αθήνα.

Τον Δεκέμβριο 2014 (19.10) συμμετείχα με την εισήγηση «Η αλλοδαπότητα ως φίλτρο στην άσκηση δικαιωμάτων» σε πάνελ που διοργάνωσε το Κέντρο Αλληλεγγύης Θεσσαλονίκης με θέμα *Νομική Συμπαράσταση και αδύναμες κοινωνικο-οικονομικές ομάδες* στη Θεσσαλονίκη.

Τον Δεκέμβριο 2014(5.12, Αλεξανδρούπολη), συντόνισα και σχολίασα πάνελ με θέμα citizenship and ethnic identities, στο συνέδριο *Identities, otherness and citizenship in contemporary Europe*, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Τον Δεκέμβριο (19.12, Αθήνα) συντόνισα και σχολίασα το πάνελ με θέμα «Τα εθνικά ως άβυσσος θέματα» στο συνέδριο *Λογοκρισίες στην Ελλάδα*, Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Τον Φεβρουάριο 2016 (5, Θεσσαλονίκη), συμμετείχα με την εισήγηση «Διαχείριση της ετερότητας στην Ελλάδα: μετανάστες και μειονότητες» στη σειρά σεμιναρίων *Δημοκρατική Παιδεία, εκπαίδευση εκπαιδευτικών*, που διοργάνωσε το ΕΚΠΑ

Τον Φεβρουάριο 2016 (9.2, Θεσσαλονίκη), συμμετείχα με την εισήγηση «Προσφυγική κρίση και δικαιώματα» στην ημερίδα της Διεθνούς Αμνηστίας σχετικά με την προσφυγική κρίση.

Τον Μάιο 2016 (24.5, Θεσσαλονίκη), συμμετείχα με την εισήγηση «Μειονότητες στο ελληνικό δίκαιο» στο σεμινάριο της έδρας UNESCO που διοργάνωσε στο πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

Τον Μάιο 2016 (25.5, Θεσσαλονίκη), συμμετείχα με την εισήγηση «Δικαιώματα του Παιδιού στην κρίση» στο συνέδριο *Παιδί, εκπαίδευση και κοινωνικο-οικονομική κρίση* που διοργάνωσε η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος TOCSIN σε συνεργασία με τα πανεπιστήμια ΑΠΘ, ΕΚΠΑ κ.άλ. στο παν. Μακεδονίας.

Τον Ιούνιο 2016 (2.6, Θεσσαλονίκη), συμμετείχα με την εισήγηση «Risks and challenges related to the refugee issue» στο συνέδριο *Multilingual education approaches and language policies* που διοργάνωσε η Σχολή Παιδαγωγικής Επιστήμης στο ΑΠΘ.

Τον Ιούνιο 2016 (3.6, Θεσσαλονίκη), συμμετείχα με την εισήγηση «Vulnerable groups among refugees» στο συνέδριο *Rights of Women and Children refugees* που διοργάνωσε η Θεολογική Σχολή στο ΑΠΘ.

Τον Μάιο 2016 (10.6, Θεσσαλονίκη), συμμετείχα με την εισήγηση «Εθνοτικός διαχωρισμός στο ελληνικό δίκαιο» στο συνέδριο της έδρας UNESCO που διοργάνωσε το πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

Τον Ιούνιο 2016 (23.6, Θεσσαλονίκη), συμμετείχα με την εισήγηση «Refugees and the EU-Turkey agreement» στο συνέδριο «Refugee reception and humanitarian protection in Greece: evidence from the ground» που διοργανώθηκε από το Πανεπιστήμιο Middlesex στο ΑΠΘ.

Τον Σεπτέμβριο 2016 (6.9, Θεσσαλονίκη), συμμετείχα ως συντονιστής στην ημερίδα με θέμα τη θέση του παιδιού στο σχολείο της κρίσης που διοργανώθηκε από το πρόγραμμα TOCSIN στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Τον Σεπτέμβριο 2016 (30.9, Θεσσαλονίκη), συμμετείχα με εισήγηση «Η ρήτρα της αμοιβαιότητας στην μεταχείριση των Ρωμιών της Τουρκίας» στο συνέδριο «Ο ελληνισμός της Κωνσταντινούπολης μετά τη Συνθήκη ανταλλαγής πληθυσμών του 2912» που διοργανώθηκε από το Ιστορικό Αρχείο Προσφυγικού Έλληνισμού του Δήμου Καλαμαριάς στην Καλαμαριά

Τον Οκτώβριο 2016 (6.10, Munster), συμμετείχα με την εισήγηση «Muslims of Greece: A legal paradox and a political failure» στο συνέδριο «Interdisciplinary approaches to legal pluralism in Muslim context» που διοργανώθηκε από το Πανεπιστήμιο Munster.

Τον Οκτώβριο 2016 (16.10, Θεσσαλονίκη), συμμετείχα με εισήγηση στο πάνελ «Δικαιοσύνη: Ποια Δικαιοσύνη;» που διοργανώθηκε από το Ωραίο Ντεπώ

Τον Οκτώβριο 2016 (21.10, Γιαννιτσά), συμμετείχα με την εισήγηση «Η ανταλλαγή πληθυσμών του 1923: όψεις μιας τραυματικής εμπειρίας» στην ημερίδα «Πρόσφυγες και μετανάστες. Μετακινήσεις πληθυσμών από την αρχαιότητα μέχρι τις μέρες μας» που διοργανώθηκε από την Εφορία αρχαιοτήτων Πέλλας

Τον Δεκέμβριο 2016 (15.12, Παρίσι), συμμετείχα με την εισήγηση «Muslims of Greece: mobilizing for the impossible?» στο συνέδριο *Islam in the Balkans* που διοργάνωσε στο Παρίσι η EHEES.

Τον Ιανουάριο 2017 (16.1, Αθήνα) συμμετείχα με εισήγηση σε πάνελ για το προσφυγικό, διοργάνωση ΕΛΕΔΑ.

Τον Φεβρουάριο 2017 (3.2, Θεσσαλονίκη) συμμετείχα με εισήγηση σε πάνελ για το προσφυγικό, διοργάνωση Γιατροί χωρίς Σύνορα.

Τον Μάρτιο 2017 (4.3, Θεσσαλονίκη), συμμετείχα με την εισήγηση «Η καταπολέμηση των διακρίσεως στην πράξη, διεθνείς οργανισμοί και ΜΚΟ» σε ημερίδα που διοργάνωσε η Νομική Σχολή ΑΠΘ σε συνεργασία με την ΕΛΕΔΑ.

Τον Μάρτιο 2017 (27.3, Skopje, fyrom), συμμετείχα με την εισήγηση «Legal challenges for refugees and migrants in the Balkan Route» στο συνέδριο *Balkan refugee trail* που διοργάνωσε η οργάνωση LEGIS .

Τον Μάρτιο 2017 (28.3, Mavrono, fyrom), συμμετείχα με την εισήγηση «Overview of international human rights landscape for support and solidarity through the migration lens» σε σεμινάριο που διοργανώθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος TACSO.

Τον Απρίλιο 2017 (3.3, Θεσσαλονίκη), συμμετείχα με την εισήγηση «Άνθρωποι και δίκαιο στον λαβύρινθο του προσφυγικού» σε ημερίδα που διοργάνωσε η έδρα UNESCO του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Τον Μάιο 2017 (25.5, Θεσσαλονίκη), συμμετείχα με την εισήγηση “Mapping Refugee flows in EU and Greece” σε σεμινάριο που διοργάνωσε ο Δήμος Θεσσαλονίκης (URBACT).

Τον Μάιο 2017 (26.5, Θεσσαλονίκη), συμμετείχα με την εισήγηση “Refugiés en Grèce, impasses juridiques et politiques” στο 3ημερο σεμινάριο “Καταφύγιο, άσυλο και δικαίωμα ασύλου» που διοργάνωσε το CEDEP, η ΕΕΑ και το Παν. Μακεδονίας.

Τον Ιούνιο 2017 (13.5, Θεσσαλονίκη), συμμετείχα με την εισήγηση “Social integration policies for refugees” στο σεμινάριο *Refugee-led initiatives across Euro-MENA* που διοργάνωσε το Γερμανικό Ινστιτούτο Θεσσαλονίκης και το Dome network of ambassadors.

Τον Οκτώβριο 2017 (20.10, Θεσσαλονίκη) συμμετείχα με την εισήγηση «Η πρόκληση των οικουμενικών κοινών για τα Ηνωμένα Έθνη» στο συνέδριο ΟΗΕ. Εξελίξεις–Προκλήσεις–Προοπτικές που διοργανώθηκε από το Ελληνικό Ινστιτούτο για τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.

Τον Οκτώβριο 2017 (27.10, Λισσαβόνα) συμμετείχα με την εισήγηση «The refugee reception crisis in Greece and Europe. Failures and challenges» στο διεθνές συνέδριο *Migracoes relacoes interculturais na contemporaneidade* που διοργανώθηκε από το Πανεπιστήμιο του Πόρτο και το ίδρυμα Galouste Gulbenkian.

Τον Δεκέμβριο 2017 (13.12, Κομοτηνή) συμμετείχα στο στρογγυλό τραπέζι προβληματισμού με θέμα «η θέση της σαρία και του Μουφτή στην ελληνική έννομη τάξη» που διοργάνωσε η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

Τον Δεκέμβριο 2017 (15.12, Ξάνθη) συμμετείχα με την εισήγηση «Μια υπόθεση για τη σαρία στο Στρασβούργο. Το πριν και το μετά» στη δημόσια συζήτηση με θέμα που διοργάνωσε η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

Τον Δεκέμβριο 2017 (16.12, Αθήνα) συμμετείχα με την εισήγηση «Προοπτικές ένταξης των προσφύγων και η νομική αβεβαιότητα» στο εργαστήριο με θέμα *Ξεδιπλώνοντας την ένταξη* που διοργάνωσε η Συμβίωσις.

Τον Δεκέμβριο 2017 (17.12, Αθήνα) συμμετείχα με την εισήγηση «Η μειονότητα της Θράκης ως ζήτημα εξωτερικής πολιτικής» στη δημόσια συζήτηση που διοργάνωσε η Εταιρεία Διεθνούς Δικαίου και Διεθνών Σχέσεων.

Τον Φεβρουάριο 2018 (16.2) συμμετείχα με την εισήγηση «Διακρίσεις: οι επιδράσεις της εθνικής ιδεολογίας στο δίκαιο και τις δικαστικές αποφάσεις» στο συνέδριο Προστασία Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Σύγχρονα ζητήματα στον Ευρωπαϊκό Χώρο, που διοργάνωσε το Κέντρο Διεθνούς Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου στη Θεσσαλονίκη.

Τον Απρίλιο 2018 (20.4) συμμετείχα με την εισήγηση «Immigrants and refugees as indicators of the securitization process», στο συνέδριο *Security and Equality in the European Union* που διοργάνωσε η έδρα Jean Monnet του Παν. Μακεδονίας.

Τον Μάιο 2018 (25.5) συμμετείχα με την ανακοίνωση «Μουσουλμάνοι μαθητές στην Ελλάδα: μια περίπλοκη κατάσταση πραγμάτων» στην διημερίδα *Όλα τα παιδιά διαφορετικά, όλα ίσα* που πραγματοποιήθηκε από το ΑΠΘ

Τον Ιούνιο 2018 (13.6) παρουσίασα ενώπιον τριών Μόνιμων Επιτροπών στην Βουλή εισήγηση με θέμα «Τα δικαιώματα του ανθρώπου στην Ελλάδα μετά την μεταπολίτευση»

Τον Ιούνιο 2018 (22.6) παρουσίασα την εισήγηση «Η Ανταλλαγή πληθυσμών: αναστοχασμός και διδάγματα» σε ημερίδα που διοργάνωσε το Ίδρυμα Πουλαντζάς στην Κομοτηνή

Τον Σεπτέμβριο 2018 (3.9) παρουσίασα την έκθεση με θέμα «Prisons in Greece: An Appraisal in light of Art. 3 ECHR», ενώπιον της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης, στο Στρασβούργο

Τον Σεπτέμβριο 2018 (28.9) παρουσίασα την εισήγηση «Αναζητώντας το δίκαιο στην προσφυγική κρίση», στο συνέδριο της

Ελληνικής Εταιρείας Διεθνούς Δικαίου και Διεθνών Σχέσεων που έγινε στην Ρόδο-Καστελλόριζο.

Τον Οκτώβριο 2018 (3.10) παρουσίασα την εισήγηση με θέμα «Human Rights and Rule of Law» στο συνέδριο Responsible Citizenship που διοργάνωσε η Association of schools of political studies of the Council of Europe στη Θεσσαλονίκη

Τον Οκτώβριο 2018 (7.10) έδωσα διάλεξη με θέμα “Sharia law in Europe in light of the Molla Sali case” στο Aga Kahn University στο Λονδίνο

Τον Οκτώβριο 2018 (20.10) παρουσίασα εισήγηση με θέμα «Οι μειονοτικές γλώσσες ως πολιτισμική κληρονομιάς της Ελλάδας» στο συνέδριο *Η Ευρώπη από τις Ηράκλειες Στήλες έως τον Φάση ποταμό* που διοργανώθηκε στο πλαίσιο των Δημητρίων στη Θεσσαλονίκη

Τον Οκτώβριο 2018 (30.10) παρουσίασα εισήγηση με θέμα «Τα οικουμενικά δικαιώματα του ανθρώπου στο περιφερειακό περιβάλλον της ΕΕ» στο συνέδριο *Η συμμετοχή της ΕΕ στα Ηνωμένα Έθνη* που διοργανώθηκε από το Ίδρυμα Κρίσπη στη Θεσσαλονίκη

Τον Δεκέμβριο 2018 (21.12) παρουσίασα εισήγηση με θέμα «Το δικαίωμα στα παγκόσμια κοινά: Άπιαστη ουτοπία ή αναγκαίος ρεαλισμός» στο συνέδριο *Τα δικαιώματα του Ανθρώπου: από την αναγόρευση στη διεκδίκηση* που διοργανώθηκε από την Εταιρεία Διεθνούς Δικαίου και Διεθνών Σχέσεων στην Αθήνα

Τον Φεβρουάριο 2019 (2.2) παρουσίασα εισήγηση με θέμα «Ζητήματα δικαιωμάτων στην ΕΕ και την Ελλάδα στο προσφυγικό» στην ημερίδα *Πρόσφυγες στην Ελλάδα* που διοργανώθηκε από τον Δικηγορικό Σύλλογο Λάρισας στη Λάρισα

Τον Μάρτιο 2019 (7.3) παρουσίασα εισήγηση με θέμα «Το crash test των δικαιωμάτων κατά την υποδοχή των προσφύγων» στο συνέδριο *Η αρχή της αλληλεγγύης στην ΕΕ και η προστασία των δικαιωμάτων* που διοργανώθηκε από το Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου στη Θεσσαλονίκη

Τον Μάρτιο 2019 (18.3) έδωσα διάλεξη με θέμα «The case Molla Sali v Greece» στο συνέδριο *Minoranze isamiche e applicazione della Sharia in occidente* που διοργανώθηκε από το Πανεπιστήμιο Lumsa στη Ρώμη

Τον Απρίλιο 2019 (4.4) έδωσα διάλεξη με θέμα «Όψεις ισλαμοφοβίας στην Ελλάδα» στο σεμινάριο που διοργανώθηκε από την Ελληνική Πλατφόρμα για την Ανάπτυξη στη Θεσσαλονίκη

Τον Απρίλιο 2019 (13.4) παρουσίασα εισήγηση με θέμα «Ζητήματα ένταξης και ιθαγένειας» στο συνέδριο *Ευρώπη: Η βαλκανική φαντασίωση* που διοργανώθηκε από την Εταιρεία Διεθνών Σχέσεων και το ΒΣΑΣ στην Θεσσαλονίκη

Τον Μάιο 2019 (10.5) παρουσίασα εισήγηση με θέμα *Μειονοτική εκπαίδευση στη Θράκη: υπάρχει φως στο τούνελ;* στο συνέδριο «Η μειονοτική εκπαίδευση» που διοργάνωσε στην Ξάνθη η Διδασκαλική Ομοσπονδία Ελλάδας.

Τον Μάιο 2019 (10.5) παρουσίασα εισήγηση με θέμα «Ζητήματα κοινωνικής ένταξης και ιθαγένεια» στο συνέδριο *Φόρουμ για τη μετανάστευση και την ένταξη* που διοργάνωσε στην Θεσσαλονίκη η Συμβίωση και η Ύπατη Αρμοστεία για τους Πρόσφυγες.

Τον Μάιο 2019 (10.5) παρουσίασα το θέμα «Κινήματα νεολαίας στη Θεσσαλονίκη πριν το 1967» σε βιβλιοπαρουσίαση για το *Κίνημα Ειρήνης της Θεσσαλονίκης* που διοργάνωσε στην Διεθνή Έκθεση Βιβλίου στη Θεσσαλονίκη το Ίδρυμα της Βουλής.

Το Σεπτέμβριο 2019 (18.9) συμμετείχα σε στρογγυλή τράπεζα με θέμα το δικαίωμα των παιδιών στην εκπαίδευση σε ημερίδα που διοργάνωσε το Πρόγραμμα για την Εκπαίδευση των παιδιών της Μουσουλμανικής Μειονότητας στη Θράκη, στην Κομοτηνή.

VI. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ - ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ – ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

Από το 1991 είμαι μέλος της Ελληνικής Ένωσης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη, από τον Μάιο 2007 μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, από τον Μάιο 2009 αντιπρόεδρος, και από τον Ιούνιο 2011 μέχρι τον Μάιο 2017, πρόεδρος (www.hlhr.gr). Η ΕΕΔΑΠ είναι σωματείο με καταστατικό σκοπό την μελέτη και προαγωγή των δικαιωμάτων του ανθρώπου και του κράτους δικαίου.

Από τον Μάρτιο του 1996 είμαι ιδρυτικό μέλος και μέλος της Γραμματείας του Κέντρου Ερευνών Μειονοτικών Ομάδων (www.kemo.gr). Το ΚΕΜΟ είναι Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία της οποίας σκοπός είναι η διεπιστημονική μελέτη των μειονοτικών ομάδων και γλωσσών και της πολιτισμικής ετερότητας στην Ελλάδα και την Ευρώπη.

Από τον Σεπτέμβριο του 1998 είμαι μέλος της Ελληνικής Εταιρείας Διεθνούς Δικαίου και Διεθνών Σχέσεων.

Από τον Απρίλιο 2007 μέχρι το 2009 ήμουν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εθνικής Επιτροπής Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Απόφαση διορισμού από τον πρωθυπουργό, της 11.11.2007, ΦΕΚ ειδικό τεύχος ευρύτερου δημόσιου τομέα, Νο 442/15.11.2007), συμβουλευτικού οργάνου στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, με μέλη που προέρχονται από πανεπιστήμια, μη κυβερνητικές οργανώσεις, κοινωνικούς φορείς, υπουργεία, επιστημονικούς συλλόγους και πολιτικά κόμματα.

Από τον Μάιο 2009 είμαι μέλος του Minority Research Network (www.frg.eur.nl/minorityresearchnetwork), διεθνούς διεπιστημονικού δικτύου που σκοπό έχει την έρευνα σχετικά με θέματα μειονοτήτων.

Από τον Αύγουστο 2010 μέχρι το 2015 ήμουν μέλος της Επιτροπής Πολιτογράφησης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης.

Από τον Δεκέμβριο 2010 είμαι μέλος των Γιατρών του Κόσμου.

Από τον Οκτώβριο 2011 είμαι μέλος του Συμβουλίου Ένταξης Μεταναστών του Δήμου Θεσσαλονίκης.

Από τον Σεπτέμβριο 2012 είμαι μέλος του European Network on Statelessness.

Από τον Οκτώβριο 2013 είμαι μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής του Κέντρου για το Ισλάμ και το Δίκαιο στην Ευρώπη του Πανεπιστημίου Erlangen (Zentrum für Islam und Recht in Europa - EZIRE).

Από τον Ιούλιο 2017 είμαι αναπληρωματικό μέλος του ΔΣ του Fundamental Rights Agency.

VII. ΚΡΙΤΗΣ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Έχω κληθεί και έχω κρίνει κατ' επανάληψη προτάσεις άρθρων στα εξής επιστημονικά περιοδικά (2008 - σήμερα):

1. South European Society and Politics
2. Journal of Ethnic and Migration Studies
3. Mediterranean Politics
4. Nationalities
5. International Journal of Minority and Group Rights
6. Nationalism and Ethnic Politics
7. European Journal on Turkish Studies
8. Reports of Minority Rights Group International
9. Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης
10. Journal of Muslims in Europe
11. Refugee Journal Quarterly

Έχω επίσης κληθεί από τις εκδόσεις Palgrave Macmillan να κρίνω πρόταση συλλογικού τόμου για την σειρά *Islam and Nationalism* (2014).

VIII. ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

Ομιλώ και εργάζομαι στη γαλλική και την αγγλική γλώσσα και έχω περιορισμένη γνώση της ισπανικής, ιταλικής και τουρκικής.

B. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ

I. ΑΥΤΟΤΕΛΗ ΕΡΓΑ

1. *Το διεθνές και ευρωπαϊκό καθεστώς των γλωσσικών δικαιωμάτων των μειονοτήτων και η ελληνική έννομη τάξη*. Υποστηρίχθηκε ως διδακτορική διατριβή στη Νομική σχολή του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου και εκδόθηκε από τις εκδόσεις Α.Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 1996 (σελ. 451).

2. *Επιβάλλοντας την ειρήνη: Το δικαίωμα στην επέμβαση και τα όρια του ανθρωπισμού*, στη σειρά «Συνταγματικό δίκαιο στην Ευρώπη-Μελέτες του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου» (διευθυντής σειράς Γ. Παπαδημητρίου), εκδ. Α.Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 2001 (σελ. 378).

3. *Η μειονοτική εκπαίδευση της Θράκης. Συλλογή νομοθεσίας-σχόλια*, (μαζί με τον Λάμπρο Μπαλτσιώτη), Α.Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 2001 (σελ. 353).

4. *Τα βακούφια των ελληνορθόδοξων κοινοτήτων στον ευρωπαϊκό δρόμο της Τουρκίας*, εκδ. Βιβλιόραμα, 2011 (σελ. 280).

5. *Old and New Islam in Greece. From traditional minorities to immigrant newcomers*, Martinus Nijhoff, Leiden/Boston, 2012 (σελ. 640).

6. *Annotated legal documents on Islam in Europe. Greece*, Leiden/Boston, Brill 2016, (σελ. 165).

II. ΑΡΘΡΑ

1. «Les langues minoritaires en Grèce», 23 *Llengües i dret*, Barcelona 1995, σελ. 101-128. (Το άρθρο έχει μεταφραστεί στα καταλανικά στο *Europa de les Nacions*, No 24, CIEMEN, Barcelona 1995).

2. «Η Σύμβαση-πλαίσιο για τις εθνικές μειονότητες του Συμβουλίου της Ευρώπης», *Το Σύνταγμα*, 3/1995, σελ. 563-586 και το συναφές σχόλιο «Η θέση σε ισχύ της Σύμβασης-πλαισίου για την προστασία των εθνικών μειονοτήτων του Συμβουλίου της Ευρώπης και η υπογραφή της από την Ελλάδα», *Ελληνική Επιθεώρηση Ευρ. Δικαίου*, 1/1998, σελ. 73-77.

3. «Μειονοτικές γλώσσες και 'μειονοτικοποίηση': το δίκαιο ως ρυθμιστικός παράγοντας», *Ισχυρές και ασθενείς γλώσσες στην Ευρωπαϊκή Ένωση* (πρακτικά επιστημονικής ημερίδας), Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, Αθήνα 1996, σελ. 213-224.

4. «Τα δικαιώματα των μειονοτήτων: από την κατοχύρωση στην εφαρμογή», *Σύγχρονα θέματα* 63/1997, σελ. 26-31.

5. «Οι υποθέσεις Σαδίκ κατά Ελλάδα», *Ελληνική Επιθεώρηση Ευρ. Δικαίου*, 3/1997, σελ. 689-711.

6. «Ο εντοπισμός του μειονοτικού φαινομένου στην Ελλάδα από τη νομική επιστήμη και το δίκαιο. Τα όρια της εμπειρικής προσέγγισης και η αναγκαιότητα μιας αυτονόμησης των γνωστικών συμπερασμάτων» (μαζί με τον Δημήτρη Χριστόπουλο), *Το μειονοτικό φαινόμενο στην Ελλάδα - Μια συμβολή των κοινωνικών επιστημών*, Κ. Τσιτσελίκης & Δ. Χριστόπουλος (επιμ.), Κριτική, Αθήνα 1997, σελ. 415-451.

7. «Η θέση σε ισχύ του Ευρωπαϊκού Χάρτη Μειονοτικών ή Περιφερειακών Γλωσσών», *Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου*, 4/1998, σελ. 808-825.

8. «Η αντιμετώπιση των μειονοτικών γλωσσών στην Ελλάδα και το ευρωπαϊκό νομικό περιβάλλον στα πρόθυρα του 20ού αιώνα» - "The Attitude to Minority Languages in Greece in Relation to the European Legal Environment on the Threshold of the 20th Century», *Ισχυρές και ασθενείς γλώσσες στην Ευρωπαϊκή Ένωση* (πρακτικά επιστημονικού συνεδρίου), Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, Αθήνα 1999, σελ. 785-802.

9. «Η θέση του Μουφτή στην ελληνική έννομη τάξη. Η νομική απροσδιοριστία ως παράγοντας της θρησκευτικής ελευθερίας των μουσουλμάνων της Θράκης», *Νομικά ζητήματα θρησκευτικής ετερότητας στην Ελλάδα*, Δ. Χριστόπουλος (επιμ.), εκδ. Κριτική, Αθήνα 1999, σελ. 271-330.

10. « Η προσφυγή Σερίφ κατά Ελλάδας ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου», *Δικαιώματα του Ανθρώπου*, 8/2000, σελ. 947-970.

11. «Επεμβάσεις στο Κόσοβο και το Ανατολικό Τιμόρ: Καταστρατήγηση ή επαναπροσδιορισμός του διεθνούς δικαίου;» 21 *Ελληνική Επιθεώρηση Ευρ. Δικαίου* 2001, σελ. 485-504.

12. Δύο λήμματα στον *Εγκυκλοπαιδικό οδηγό για τη γλώσσα*, Α.-Φ. Χριστίδης (επιμ.), Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, Θεσσαλονίκη 2001: α. «Προστασία των μειονοτικών γλωσσών» και, β. «Μειονοτικές γλώσσες στην Ελλάδα». (σελ. 136-148). Παρατίθενται επίσης στην ιστοσελίδα www.komvos.keg.edu.gr

13. «La protection juridique des minorités en Europe». Δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα users.otenet.gr/g/gad/meda/indexf.htm.

14. «Διαμόρφωση και εφαρμογή του δικαιώματος στην διδασκαλία της μειονοτικής-μητρικής γλώσσας: Από το μειονοτικό στο διαπολιτισμικό σχολείο», *Η διδασκαλία της γλώσσας και των μαθηματικών: Εκπαίδευση γλωσσικών μειονοτήτων*, Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη 2002, σελ. 446-455.

15. "The enhancement of the electoral process and the consolidation of democracy in Europe", *1rst Annual Human Rights Education Programme*, A.N. Sakkoulas & Human Rights Defense Centre, Athens-Komotini 2001, σελ. 311-318.

16. «Το δικαίωμα στην αποζημίωση σε περίπτωση απαλλοτρίωσης. Οι υποθέσεις Yagtzilar και Μάλαμα κατά Ελλάδας ενώπιον του ΕΔΔΑ», 50 *Το Νομικό Βήμα*, 2002, σελ. 1431-1441.

17. «Η συνθήκη των Αθηνών 1913 στην προκρούστεια κλίνη», 1 *Νομοκανονικά* 2002, σελ. 101-116.

18. «Exchange Of Population: A Paradigm Of Legal Perversion», *The protection of national minorities by their kin-state*, European Commission for Democracy through Law, Council of Europe Publishing, Strasbourg 2002, σελ. 135-147.

19. «Impasses of treatment regarding minorities and *homogeneis* in Greece», (μαζί με τον Δημ. Χριστόπουλο) *History and Culture of South Eastern Europe - An Annual Journal*, (Jahrbuecher fuer Geschichte und Kultur Suedosteuropas) Vol 5/2003, σελ. 81-93

20. «Μουσουλμανικά εκπαιδευτήρια: Το ατελές και διφορούμενο νομικό καθεστώς των ιεροσπουδαστηρίων», 2 *Νομοκανονικά* 2003, σελ. 49-66.

21. «Η ελληνική μειονότητα της Αλβανίας: Στιγμιότυπα αβεβαιότητας ως εθνικές αλήθειες» (μαζί με τον Δημ. Χριστόπουλο), *Η ελληνική μειονότητα της Αλβανίας*, (επιμ. Κ. Τσιτσελίκης, Δ. Χριστόπουλος), Κριτική, Αθήνα 2003, σελ. 17-44.

22. «Η εκπαίδευση της ελληνικής μειονότητας στην Αλβανία», *Η ελληνική μειονότητα της Αλβανίας*, (επιμ. Κ. Τσιτσελίκης, Δ. Χριστόπουλος), Κριτική, Αθήνα 2003, σελ. 165-223.

23. «Personal status of Greece's Muslims: A legal anachronism or an example of applied multiculturalism?», *The legal treatment of Islamic minorities in Europe*, R. Aluffi & G. Zincone (eds) Peeters 2004, σελ. 109-132 και www.fieri.it/convegna/giu2003/tsitselikis.PDF. Το άρθρο μεταφράστηκε στα πορτογαλικά (με τον τίτλο: «A situação dos muçulmanos na Grécia: anacronismo legal ou exemplo de multiculturalismo aplicado?») και δημοσιεύτηκε στο βραζιλιάνικο περιοδικό συνταγματικού δικαίου *Revista Brasileiras de estudos cobstitucionais*, 2007/2.

24. «Ο κανόνας δικαίου ως έκφραση εθνικής ιδεολογίας. Αδιέξοδα της νομικής αντιμετώπισης των μειονοτήτων στην Ελλάδα», *Μειονότητες στην Ελλάδα*, *Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού*, Αθήνα 2004, σελ. 457-482.

25. «Πολιτισμικές αξιώσεις και νέες τεχνολογίες στην Ευρώπη: Δικαίωμα στην γλώσσα ή πρόσβαση στον αυτοαποκλεισμό;», (μαζί με τον Δημ. Χριστόπουλο), 7 *Δίκαιο και Κοινωνία στον 21^ο αιώνα* 2004, σελ. 57-74.

26. «Muslims in Greece», *Islam and the European Union*, R. Poz & W. Wieshaider (eds), Peeters, Leuven-Paris-Dudley MA 2004, σελ. 79-107 και το συναφές «The legal status of Islam in Greece», 44/3 *Die Welt des Islams* 2004, σελ. 402-431 μετάφραση του οποίου δημοσιεύτηκε στα γαλλικά: «Le statut juridique de l'Islam en Grèce», *L'année canonique*, XLV/2003, 219-242

27. «Η εκπαίδευση των μεταναστών στην Ελλάδα (1990-2003). Πολιτικές και πρακτικές», (μαζί με τον Γ. Μαυρομάτη), *Η Ελλάδα της μετανάστευσης. Κοινωνική συμμετοχή, δικαιώματα και ιδιότητα του πολίτη*

(επιμ. Μ. Παύλου, Δ. Χριστόπουλος), Κριτική/ΚΕΜΟ, Αθήνα 2004, σελ. 121-140.

28. «Η θρησκευτική ελευθερία των μεταναστών», *Η Ελλάδα της μετανάστευσης. Κοινωνική συμμετοχή, δικαιώματα και ιδιότητα του πολίτη* (επιμ. Μ. Παύλου, Δ. Χριστόπουλος), Κριτική/ΚΕΜΟ, Αθήνα 2004, σελ. 267-302.

29. «Η ιστορική συγκρότηση της μειονοτικής προστασίας στην Ελλάδα», *1953-2003: τα δικαιώματα στην Ελλάδα*, (επιμ. Μ. Τσαπόγας, Δ. Χριστόπουλος), Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου/Καστανιώτης, Αθήνα 2004, σσ. 110-125.

30. «1923'ten Önce Yunanistan'da Müslüman Cemaatler Yasal Süreklilikler ve İdeolojik Tutarsızlıklar [Μουσουλμανικές κοινότητες στην Ελλάδα πριν και μετά το 1923: δικαιοκρές συνέχειες και ιδεολογικές ασυνέπειες]», Μ. Pekin (ed.), 2005, *Yeninden Kurulan Yaşamlar. 1923 Türk-Yunan Zorunlu Nüfus Mübadelesi*, Istanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, Istanbul, σσ. 341-255. Το πρωτότυπο στα ελληνικά δημοσιεύτηκε στο: *Η ελληνοτουρκική ανταλλαγή πληθυσμών. Πτυχές μιας εθνικής σύγκρουσης*, ΚΕΜΟ & εκδ. Κριτική, Αθήνα 2006 σελ. 368-387.

31. “Dual citizenship in the light of International Law”, *Doppelte Staatsbürgerschaft*, Schröter, Mengelkamp & Jäger, Verlag Empirische Pädagogik, Landau 2005, σσ. 360-376 και το παρεμφερές “Aspects of Citizenship in the Light of International Law”, *Justice in Particular, In Honour of Professor P.J. Kozyris*, A.N. Sakkoulas, Αθήνα/Κομοτηνή 2007, σελ. 471-491.

32. “Theorizing Multiple Citizenship”, (μαζί με τις D. Kalekin-Fishman & P. Pitkänen) *Multiple Citizenship As A Challenge To European Nation-States*, D. Kalekin-Fishman & P. Pitkänen (eds.), SensePublishers, Rotterdam 2006, σελ. 145-170.

33. “Citizenship in Greece. Present challenges for future changes”, *Multiple Citizenship As A Challenge To European Nation-States*, D. Kalekin-Fishman & P. Pitkänen (eds.), SensePublishers, Rotterdam 2006, σελ. 145-170 και το συναφές “Dual citizenship issues in Greece”, *Doppelte Staatsbürgerschaft*, Schröter, Mengelkamp & Jäger (eds.), Verlag Empirische Pädagogik, Landau 2005, σελ. 284-299.

34. «Ανιχνεύοντας το ιστορικό και ιδεολογικό υπόβαθρο της Ανταλλαγής», *Η ελληνοτουρκική ανταλλαγή πληθυσμών. Πτυχές μιας εθνικής σύγκρουσης*, ΚΕΜΟ & εκδ. Κριτική, Αθήνα 2006, σελ. 15-48.

35. «Αναζητώντας την χαμένη τιμή του διεθνούς δικαίου. Μετά την διεθνή επέμβαση στο Ιράκ (2003)», *Ισοπολιτεία*, τ. VIII, 1-2, 2004 [2007], σελ. 153-183.

36. «Γλωσσική πολιτική και δίκαιο στα Βαλκάνια: Η περίπτωση των μουσουλμάνων της Ελλάδας», *Γλώσσα. Κοινωνία Ιστορία: Τα Βαλκάνια*, Α.-Φ. Χριστίδης (επιμ.), Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, Θεσσαλονίκη 2007, σ. 471-487 (στο ίδιο και η αγγλική μετάφραση του κειμένου, σελ. 478-492).

37. «Droits de l'homme et des minorités: le parcours balkanique jusque au pacte de stabilité», *Mesogaios* 32/33, 2007, σελ. 45-57.

38. "Reciprocity as a regulatory pattern for the treatment of the Turkish/Muslim minority of Greece", S. Akgönül (ed.), *Reciprocity. Greek and Turkish Minorities: Law, Religion and Politics*, Bilgi University Press, Istanbul 2007, σελ. 163-189. Παρόμοιο άρθρο με τίτλο «Η αμοιβαιότητα ως όρος εφαρμογής των υποχρεώσεων Ελλάδας και Τουρκίας απέναντι στις μειονότητες τους», δημοσιεύτηκε στο: *Διαστάσεις της μετάβασης και η ευρωπαϊκή προοπτική των χωρών της Βαλκανικής*, Πρακτικά συνεδρίου, Φλώρινα, 10-12 Νοεμβρίου 2006, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη 2007, σελ. 865-877.

39. "Between the Old and the New: Different Perspectives on Dual Citizenship and European Citizenship" (με τους: P. Toropainen, J. Rautopuro), *European Citizenship. An emerging Institution?*, D. Kalekin-Fishman & P. Pitkänen (eds.), Peter Lang, Bern 2007, σελ. 243-269.

40. "The Pending Modernisation of Islam in Greece: From Millet to Minority Status", *Jahrbuecher fuer Geschichte und Kultur Suedosteuropas*, Vol 55 (2007) 4, σελ. 354-373. (το άρθρο μεταφράστηκε στα βοσνιακά και δημοσιεύτηκε στο: *Behar* (2012) 108, σελ. 68, <http://behar.hr/islam-u-grckoj/#>)

41. «Η μειονοτική εκπαίδευση της Θράκης: νομικό καθεστώς, προβλήματα και προοπτικές», (μαζί με τον Λ. Μπαλτσιώτη), *Πρόσθεση όχι Αφαίρεση, Πολλαπλασιασμός όχι Διαίρεση. Η μεταρρυθμιστική παρέμβαση στην εκπαίδευση της μειονότητας της Θράκης*, Θ. Δραγώνα & Α. Φραγκουδάκη (επιμ.), Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2008, σελ. 57-87.

42. "Minority mobilization in Greece and litigation in Strasbourg", *International Journal on Minority and Group Rights*, 15/2008, σσ. 27-48.

43. «Από το πολυπολιτισμικό 'μέγα όνειρο του Ελληνισμού' των αρχών του 20ού στην 'πολυπολιτισμική πραγματικότητα' των αρχών του 21^{ου} αιώνα», (μαζί με τον Δ. Χριστόπουλο), *Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και οι συνταγματικές αναθεωρήσεις από το χθες στο σήμερα*, Αρ. Βατσάκη & Μ. Τσαπόγας (επιμ.), Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Βενιζέλος»/ΑΝ. Σάκκουλος, Αθήνα/Κομοτηνή, 2008, σελ. 163-187 (=στο: *Το ανομολόγητο ζήτημα των μειονοτήτων στην ελληνική έννομη τάξη*, Δ. Χριστόπουλος (επιμ.), Κριτική, Αθήνα 2008, σελ. 33-67).

44. "Le droit de la différence. Minorités et étrangers en Grèce", *Nommer et classer dans les Balkans*, G. de Rapper & P. Sintès (επιμ.), Ecole Française d'Athènes, 2008, σελ. 107-121.

45. "Applying Sharia in Europe: Greece as an Ambivalent Legal Paradigm", *Yearbook of Muslims in Europe*, vol. II, J.S. Nielsen, S. Akgönül, A. Alibašić, Br. Maréchal & Ch. Moe (επιμ.), Brill, 2010, σελ. 663-679.

46. "Una visión desde la Europe suroriental: Comunidades religiosas minoritarias en sociedades de mayoría ortodoxa", *Derechos humanos y diversidad religiosa*, Ed. J. Ruiz Vieytez & G. Urrutia Asua (επιμ.), Deusto, Instituto de derechos humanos Pedro Arrupe, 2010, σελ. 105-125.

47. “Aspects of Legal Communitarianism in Greece: Between *Millet* and Citizenship”, *Oñati Socio-Legal Series*, v. 2/7, (2012), σελ. 106-118, <http://ssrn.com/abstract=2050345>

48. «Seeking To Accommodate Shari’a Within A Human Rights Framework: The Future Of The Greek Shari’a Courts», *Journal of Law and Religion*, XXVII, 2012, 341-360.

49. «Όψεις νομικού κοινοτισμού στην Ελλάδα: Μεταξύ μιλλέτ και ιθαγένειας», *Ιδιότητα του Πολίτη*, Γ. Κουζέλης & Δ. Χριστόπουλος (επιμ.), εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2012, σελ. 73-90.

50. “A Surviving Treaty: The Lausanne Minority Protection in Greece And Turkey”, Kristin Henrard (ed.), *The Interrelation between the Right to Identity of Minorities and their Socio-economic Participation*, Martinus Nijhoff, Leiden/Boston 2013, σελ. 287-313.

51. “Sticks, not carrots: Immigration and rights in Greece and Turkey”, *Southeast European and Black Sea Journal*, 2013, σελ. 421-433.

52. «Το μεταναστευτικό ως μεταβλητή γεωμετρία δικαιωμάτων και αποκλεισμών», Στην ιστοσελίδα Όμιλος Αριστόβουλος Μάνεσης, <http://www.constitutionalism.gr/site/tsitselikis-%CE%BC%CE%B5%CF%84%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%B5%CF%85%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C/>

53. “European *Islams* and Muslim *Europes*: Some thought about studying Europe’s contemporary Islam”, *Yearbook of Muslims in Europe*, vol. 5, 2013, pp. 1-18

54. “The Convention of Lausanne (1923): Perceptions and Counter-Perceptions of an On-going Appraisal”, *When Greek Meets Turk: Interdisciplinary Perspectives on the Relationship since 1923*, Vally Lytra (ed.), Ashgate, London 2014, σελ. 211-225.

55. “Studying International Organizations: Exploring Key-notions, Theoretical and Methodological Tools”, *International Organizations and the Protection of Human Rights. Essays in honor of professor Parroula Naskou-Perraki*, Th. Skouteris & M. Vagias (eds.), Themis pub., Athens, 2014, σελ. 15-30.

56. «Οι μουσουλμάνοι της Θεσσαλονίκης (1912-2012): μια διακεκομμένη και άβολη παρουσία», *Επίκεντρο*, επιμ. Β. Γούναρης και Δ. Καιρίδης, Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη 2015, σελ. 391-407.

57. “Temporary migration in Greece”, *Transnational migration in transition: state of the art report on temporary migration*, Collected Working Papers from the EURA-NET project (Edited by Pirkko Pitkänen and Sergio Carrera), University of Tampere, 2015, 142-167. <www.uta.fi/edu/en/research/projects/aura-net/publications/State-of-the-art_EURA-NET.pdf>

58. “The emergence of the international regulation of human mobility” (with D. Parsanoglou), *International ‘migration management’ in the early cold war. The Intergovernmental Committee for Migration from*

Europe (L. Ventouras ed.), University of Peloponese, 2015, σελ. 13-32 <
http://mimio.uop.gr/site/sites/default/files/International%20Migration%20Management%20in%20the%20Early%20Cold%20War_0.pdf >

59. «Τα ρωμαίικα μειονοτικά ιδρύματα: Ο ρόλος και η σημασία τους για το μέλλον της ελληνορθόδοξης μειονότητας στην Τουρκία», *Μειονοτικοί πολίτες – ισότιμοι πολίτες. Κείμενα τεκμηρίωσης για την Ρωμαίικη Κοινότητα στην Τουρκία*, Σύνδεσμος Υποστήριξης Ρωμαίικων Κοινοτικών Ιδρυμάτων, Κωνσταντινούπολη 2015, σελ.11-46.

60. Ίδρυμα Ρόζα Λούξεμπουργκ, «Μεταναστευτικές πολιτικές στην Ελλάδα και την Ευρώπη: Ξέρουμε τι (δεν) θέλουμε;», *Το πιο κρύο καλοκαίρι, Τρεις ιστορίες προσφύγων*, Ίδρυμα Ρόζα Λούξεμπουργκ, Αθήνα 2016, σσ. 64-70

61. “A Dynamic Community in Impasse: The Turkish-Muslim Minority in Greece”, *Islam in the Balkans, Demolishing Mentality Which Demolishes Bridges*, Muhammet Savaş Kafkasyali, Ankara 2016, (όπου και η μετάφραση της συμβολής στα τουρκικά), σελ. 287-315

62. «Εθνική ορθότητα: ένα αγκάθι στο υπογάστριο της δημοκρατίας μας;», *Η λογοκρισία στην Ελλάδα*, Πην. Πετσίνη-Δ. Χριστόπουλος (επιμ.), Ίδρυμα Ρόζα Λούξεμπουργκ, Αθήνα 2016, σελ. 216-224

63. «Εισαγωγή: Η γλωσσική και κοινοτική ετερότητα στη Δωδεκάνησου του 20ού αιώνα», *Γλωσσική και κοινοτική ετερότητα στη Δωδεκάνησο του 20ού αιώνα*, Κ. Τσιτσελίκης και Μ. Γεωργαλίδου (επιμ.), εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2016, σελ. 13-32

64. «Σκέψεις για μια δικαιοκρατική προσέγγιση του προσφυγικού», *Θέσεις*, 134/ 2016,
http://www.theseis.com/index.php?option=com_content&task=view&id=1325&Itemid=29

65. «Οι μουσουλμανικές κοινότητες Ρόδου και Κω: Δίκαιο και πολιτικές», *Γλωσσική και κοινοτική ετερότητα στη Δωδεκάνησο του 20ού αιώνα*, Κ. Τσιτσελίκης και Μ. Γεωργαλίδου (επιμ.), εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2016, σελ. 279-305

66. “The Lausanne minorities of Greece and Turkey after 1999: Signs of Change and Fields of Resistance”, *Rethinking Greek-Turkish Relations Since 1999*, Gokce Bayindir Goularas and Hakan Sezgin Erkan (eds.), Lexington Books, N. York/London, 2017, σελ. 13-24

67. «Οι μουσουλμάνοι της Ηπείρου: μια μειονότητα στα αζήτητα της ιστορίας», *Narda - Οθωμανική Άρτα. Η μετάβαση από την ύστερη οθωμανική περίοδο στην ελληνική πόλη*, Η. Σκουλίδας (επιμ.), Σκουφάς, Άρτα, 2017, σελ. 193-206

68. «Idomeni, the dystopia of our refugee crisis», στο: *Relics to ethnicity*, G. Katsagelos (ed.), Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, Θεσσαλονίκη 2018, 22-24

69. “Refugees in Greece: Facing a Multifaceted Labyrinth”, *International Migration*, 2018, doi: 10.1111/imig.12473

70. «Μουσουλμάνοι πρόσφυγες: μια ακόμα πρόκληση για την ελληνική δικαιοταξία», Διλήμματα και συμφραζόμενα του προσφυγικού ζητήματος, Κ. Παπαγεωργίου & Π. Σούρλας (επιμ.), Αθήνα 2019, 25-41.

71. «Η Συμφωνία των Πρεσπών, Ένω νομικό σχόλιο». *Σύγχρονα Θέματα* 143-144/2019, 48-53.

71. (μαζί με Giorgos Aggelopoulos) “Temporary immigrants and refugees in Greece: transformative challenges” *Temporary Migration, Transformation and Development. Evidence from Europe and Asia*, Pirkko Pitkänen, Tomoko Hayakawa, Mustafa Aksakal, Kerstin Schmidt, Maruja M. B. Asis and S. Irudaya Rajan (eds.), Routledge 2018 [in print]

72. «Muslims of Greece: A Legal Paradox and a Political Failure», Oberauer, Nobert, Yvonne Prief & Ulrike Qubaja (eds.), *Legal pluralism in Muslim Context*, Leiden/Boston: Brill, 2019, 63-82

73. (μαζί με Meriç Özgüneş), «Greek and Turkish reciprocal minorities: A silenced dispute at the border zone of democracy», *Greece and Turkey in Conflict and Cooperation*, Alexis Hraklidis & Gizem Cakmak (eds.), Routledge, 2019

74. Shari‘a in Greece :: Part 1 :: Between communal autonomy and individual human rights, Posted on October 1, 2019 by islamiclawblog [Harvard University, Law School, Journal in Islamic Law] <<https://islamiclaw.blog/2019/10/01/shari%ca%bfa-in-greece-part-1-between-communal-autonomy-and-individual-human-rights/>>

Επίσης έχω δημοσιεύσει πλήθος άρθρων σε θέματα δικαίου, δικαιωμάτων του ανθρώπου, των μεταναστών και των μειονοτήτων σε ημερήσιες εφημερίδες, όπως: *Καθημερινή*, *Ελεύθερος Τύπος*, *Αυγή*, *Τα Νέα*, *Ελευθεροτυπία*, *Εφημερίδα των Συντακτών*, *Βραδυνή*, καθώς και στις περιοδικές εκδόσεις *Σύγχρονα Θέματα* και *Athens Review of Books*.

III. ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

1. «Οι δικαιοδοσίες του Μουφτή ως ιεροδίκη. Με αφορμή την απόφαση 405/2000 του ΜονΠρωτΘηβ», 49 *Το Νομικό Βήμα* 2001, σελ. 583-593.

2. «Σχόλιο στην απόφαση ΑΠ 1045/2002, 2 *Νομοκανονικά* 2002, σελ. 128-133.

3. «Σερίφ», *Οι ελληνικές υποθέσεις στο Στρασβούργο*, τ. Α' 1991-2001, Π. Νάσκου-Περράκη & Γ. Κτιστάκης (επιμ.), Κέντρο Διεθνούς και Οικονομικού Δικαίου, εκδ. Α.Ν. Σάκκουλα, Αθήνα/Κομοτηνή 2006, σελ. 357-361.

4. «Αγγά», *Οι ελληνικές υποθέσεις στο Στρασβούργο*, τ. Α' 1991-2001, Π. Νάσκου-Περράκη & Γ. Κτιστάκης (επιμ.), Κέντρο Διεθνούς και Οικονομικού Δικαίου, εκδ. Α.Ν. Σάκκουλα, Αθήνα/Κομοτηνή 2006, σελ. 362-366.

IV. ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ

1. *Η Σύμβαση-πλαίσιο για την προστασία των μειονοτήτων του Συμβουλίου της Ευρώπης*, Ίδρυμα Μαραγκοπούλου, Α. Μπρεδήμας & Α.-Λ. Σισιλιάνος (επιμ.), Α.Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 1997, [σελ. 224], στο: *Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου* 4/1998, σελ. 967-970.

2. «Ο Μουφτής ως δικαστής. Επ' ευκαιρία της μελέτης του Γιάννη Κτιστάκι *Ιερός νόμος του Ισλάμ και μουσουλμάνοι έλληνες πολίτες*, [εκδ. Σάκκουλας, Αθήνα 2006, σελ. 224]» στο: *Σύγχρονα Θέματα* 96/2007, σελ. 89-90.

3. «Δυο φορές ξένος, του Β. Clark», στο: Βιβλιοδρόμιο, εφημ. *Τα Νέα*, 18.9.2007

4. «Παιχνιδιάρες ταυτότητες», [*Play frames and social identities*, της Vally Lytra], στο: *Βιβλιοδρόμιο*, εφημ. *Τα Νέα*, 26.7. 2008.

5. «Μετέωροι άνθρωποι: μεταξύ ασύλου και απέλασης», [N. Green, *Οι δρόμοι της μετανάστευσης*, Σαββάλας, Αθήνα 2004], εφημ. *Τα Νέα*, 29.1.2010.

6. «Ο ευρωπαϊκός δρόμος της Τουρκίας» [Kerem Öktem, *Angry nation. Turkey since 1989*. Zed Books, London-N. York, 2011 και Ιωάννης Γρηγοριάδης, *Η πρόκληση του εξευρωπαϊσμού. Τουρκική πολιτική κουλτούρα και ΕΕ*, εκδ. Σιδέρης, Αθήνα, 2011.

V. ΕΚΘΕΣΕΙΣ-ΜΕΛΕΤΕΣ

1. *La protection des minorités linguistiques en Europe - Cadre juridique et activités des institutions européennes* (δακτυλογραφημένο). Μελέτη που εκπονήθηκε τον Μάιο 1993 με υποτροφία της Διεύθυνσης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του Συμβουλίου της Ευρώπης (μαζί με τον Δημήτρη Χριστόπουλο (σελ. 106).

2. «Η ελληνική μειονότητα της Αλβανίας» [με τους: Λ. Μπαλτσιώτη, Τ. Τέλλογλου, Δ. Χριστόπουλο], *Σύγχρονα θέματα* 78-79/2001, σελ. 24-52.

3. «The legal protection of the linguistic otherness in Greece». 2001, Συλλογή νομοθεσίας και εισαγωγή, τεύχος #42 του περιοδικού *Mercator-Legislation* και ιστοσελίδα www.troc.es/ciemen/mercator/index.gb.htm.
4. 'Greece' (μαζί με τον Δημήτρη Χριστόπουλο), κεφάλαιο της έκθεσης (Working Paper) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου: *The European Union and the Lesser-Used Languages* [επιμέλεια Μ. Strubell, Education and Culture Series EDUC EN, 2002].
5. *Turkish. The Turkish Language in Education in Greece*, (μαζί με τον Γιώργο Μαυρομμάτη), Mercator-Education, Leeuwarden, 2003 (σελ. 38).
6. *Mission Report on the Human Rights in Nagorno Karabakh. Unachieved Self Determination and impact on Human Rights* (μαζί με τον Philippe Kalfayan), FIDH, No 352/2, April 2003, <<http://www.fidh.org/europ/rapport/2003/karaba352a.pdf>> (σελ. 22).
7. *Mission Report on the Ethnic Minorities in Georgia* (μαζί με την Silvia Serrano), FIDH, No 412, April 2005, <<http://www.fidh.org/europ/rapport/2005.pdf>> (σελ. 20).
8. *The minority protection system in Greece and Turkey based on the Treaty of Lausanne (1923): A legal overview*. Parliamentary Assembly, Council of Europe, 2008 (10 σελ.).
9. "Greece", 2009, *Yearbook of Muslims in Europe*, vol. I, J.S. Nielsen, S. Akgönül, A. Alibašić, Br. Maréchal & Ch. Moe (επιμ.), Brill, σελ. 151-159.
10. "Greece", 2010, *Yearbook of Muslims in Europe*, vol. II, J.S. Nielsen, S. Akgönül, A. Alibašić, Br. Maréchal & Ch. Moe (επιμ.), Brill, σελ. 223-244.
11. *Μία ιστορία αμοιβαιότητας: Μειονοτικά ιδρύματα σε Ελλάδα και Τουρκία*, 2010, TESEV/KEMO, Istanbul/Αθήνα [μαζί με την Dilek Kurban] (επίσης στα αγγλικά και τα τουρκικά).
12. *Μειονοτικά ελληνικά σχολεία και διάδοση της ελληνικής γλώσσας και πολιτισμού στην Αλβανία: Ορισμένα ζητήματα που απαιτούν άμεση παρέμβαση*, Οκτώβριος 2010, μελέτη για το Υπουργείο Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, Τίρανα/Θεσσαλονίκη.
13. *Για μια μεταρρύθμιση της νομικής θέσης του Μουφτή*, υπόμνημα προς το υπουργείο δικαιοσύνης, διαφάνειας και δικαιωμάτων του πολίτη, Φεβρουάριος 2011.
14. *Σχετικά με την νομοθετική μεταρρύθμιση της μειονοτικής εκπαίδευσης της Θράκης. Διαπιστώσεις και προτάσεις*, μελέτη για το Πρόγραμμα Εκπαίδευση για τα παιδιά της μειονότητας της Θράκης, του Υπουργείου Παιδείας, Μάρτιος 2011.
15. "Greece", 2011, *Yearbook of Muslims in Europe*, vol. III, J.S. Nielsen, S. Akgönül, A. Alibašić, Br. Maréchal & Ch. Moe (επιμ.), Brill, σελ. 255-269.
16. "Greece", 2012, *Yearbook of Muslims in Europe*, vol. IV, J.S. Nielsen, S. Akgönül, A. Alibašić, Br. Maréchal & Ch. Moe (επιμ.), Brill, σελ. 269-280.

17. "Greece", 2013, *Yearbook of Muslims in Europe*, vol. V, J.S. Nielsen, S. Akgönül, A. Alibašić, Br. Maréchal & Ch. Moe (επιμ.), Brill, σελ. 307-318.
18. "Islam in Greece", 2014, *The Encyclopaedia of Islam*, K. Fleet and others (eds.), 3d edition, Brill, Leiden/Boston, 124-128.
19. "Greece", 2014, *Yearbook of Muslims in Europe*, vol. VI, J.S. Nielsen, S. Akgönül, A. Alibašić, Br. Maréchal & Ch. Moe (επιμ.), Brill, σελ. 288-298.
20. (με τον Α. Σακελλαρίου) "Greece", 2015, *Yearbook of Muslims in Europe*, vol. VII, J.S. Nielsen, S. Akgönül, A. Alibašić, Br. Maréchal & Ch. Moe (επιμ.), Brill, σελ. 289-300.
21. Παρεμβάσεις κοινωνικής ένταξης των μεταναστών στις τοπικές κοινωνίες (επιμ. Γ. Αγγελόπουλος) (2015). <<http://www.asantengo.gr/en/iaios-odigos-diamorfosis-topikis-politikis/>>
22. (με τον Α. Σακελλαρίου) "Greece", 2016, *Yearbook of Muslims in Europe*, vol. VII, J.S. Nielsen, S. Akgönül, A. Alibašić, Br. Maréchal & Ch. Moe (eds.), Brill, 324-335.
23. «Sharia law in Greece: Paradoxes and challenges», 2017, ενώπιον της Επιτροπής Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης.
24. «Prisons in Greece: An Appraisal in light of Art. 3 ECHR, έκθεση ενώπιον της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης, 3.9.2018
25. « Old » and « New » Islam : the case of Muslims, <http://www.sciencespo.fr/cei/en/oir/old-and-new-islam-case-muslims>

VI. (ΣΥΝ)ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ

1. *Γλώσσες, αλφάβητα και εθνική ιδεολογία στην Ελλάδα και τα Βαλκάνια*, Κριτική, Αθήνα 1999 (σελ. 145)
2. *Το μειονοτικό φαινόμενο στην Ελλάδα - Μία συμβολή των κοινωνικών επιστημών*, (συνεπιμέλεια με τον Δ. Χριστόπουλο), Κριτική, Αθήνα 1997 (σελ. 455).
3. *Η συνάντηση των Δελφών και η δράση του Κέντρου Ερευνών Μειονοτικών Ομάδων*, (κείμενα και συνεπιμέλεια με τον Δ. Χριστόπουλο), Κριτική, Αθήνα 2000 (σελ. 68).
4. *Η γλωσσική ετερότητα στην Ελλάδα, Πρακτικά Διημερίδων*, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, Αθήνα, 2001. Συνεπιμέλεια με τους: Λ. Εμπειρικό, Α. Ιωαννίδου, Ε. Καραντζόλα, Λ. Μπαλτσιώτη, Σ. Μπέη και Δ. Χριστόπουλο (σελ. 394).
5. *Η ελληνική μειονότητα της Αλβανίας*, συνεπιμέλεια με Δ. Χριστόπουλο, Κριτική, Αθήνα 2003 (σελ. 340).
6. *Η ελληνοτουρκική ανταλλαγή πληθυσμών. Πτυχές μιας εθνικής σύγκρουσης*, Κριτική, Αθήνα 2006 (σελ. 550).
7. *Στις όχθες του Έβρου*, (συνεπιμέλεια με την Μ. Pekin), LMV/KEMO, 2008 (σελ. 110).

8. *Συνάντηση στην Πόλη. Το παρόν και το μέλλον. Κείμενα για την ρωμαϊκή κοινότητα της Κωνσταντινούπολης*, (συνεπιμέλεια με τον Κώστα Γαβρόγλου), Καλειδοσκόπιο, Αθήνα 2009 (σελ. 550).

9. *Γλωσσική και κοινοτική ετερότητα στη Δωδεκάνησο του 20ού αιώνα* (συνεπιμέλεια με την Μαριάνθη Γεωργαλίδου), εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2016 (σελ. 534)

VII. ΣΥΝΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΕΙΡΑΣ

Τον Δεκέμβριο 1998 ίδρυσα και έκτοτε διευθύνω μαζί με τον Δημήτρη Χριστόπουλο τη *Σειρά Μελετών του Κέντρου Ερευνών Μειονοτικών Ομάδων*. Στο πλαίσιο αυτής της σειράς έχουν δημοσιευθεί μέχρι σήμερα οι εξής τόμοι:

A' περίοδος, εκδ. Κριτική:

1. *Γλώσσες, αλφάβητα και εθνική ιδεολογία στην Ελλάδα και τα Βαλκάνια*, 1999 (επιμ. Κ. Τσιτσελίκης)

2. *Νομικά ζητήματα θρησκευτικής ετερότητας στην Ελλάδα*, 1999 (επιμ. Δ. Χριστόπουλος)

3. *Η συνάντηση των Δελφών και η δράση του Κέντρου Ερευνών Μειονοτικών Ομάδων*, 2000 (επιμ. Κ. Τσιτσελίκης-Δ. Χριστόπουλος)

4. *Κατασκευάζοντας ταυτότητες για τους μουσουλμάνους της Θράκης. Το παράδειγμα των Πομάκων και των Τσιγγάνων*, 2001 (Σ. Τρουμπέτα)

5. *Η ετερότητα ως σχέση εξουσίας*, 2002 (Δ. Χριστόπουλος)

6. *Μετακινήσεις Σλαβοφώνων πληθυσμών. Ο πόλεμος των στατιστικών*, 2003 (Ι. Μιχαηλίδης)

7. *Η ελληνική μειονότητα της Αλβανίας*, 2003 (επιμ. Κ. Τσιτσελίκης, Δ. Χριστόπουλος)

8. *Η Ελλάδα της μετανάστευσης. Κοινωνική συμμετοχή, δικαιώματα και ιδιότητα του πολίτη*, 2004 (επιμ. Μ. Παύλου, Δ. Χριστόπουλος)

9. *Η ελληνοτουρκική ανταλλαγή πληθυσμών*, 2006 (επιμ. Κ. Τσιτσελίκης)

10. *Το ανομολόγητο ζήτημα των μειονοτήτων στην Ελλάδα* (Δ. Χριστόπουλος)

B' περίοδος, εκδ. Βιβλιόραμα:

11. *Το Μακεδονικό της Θράκης: Κρατικοί σχεδιασμοί για τους Πομάκους*, 2009 (Τ. Κωστόπουλος)

12. *Για την ταυτότητα των Βλάχων*, 2009 (Τ. Kahl)

13. *Μετανάστες και Μειονότητες. Λόγος και Πολιτικές*, 2009 (Μ. Παύλου & Αθ. Σκουλαρίκη, επιμ.)

14. *Το έθνος πέραν των συνόρων*, 2012 (Λ. Βεντούρα & Λ. Μπαλτσιώτης, επιμ.)